

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY**

Wrocław, dnia 16 kwietnia 2021 r.

RWR.610.2.18.JM

DECYZJA NR RWR - 1/2021

I. Na podstawie art. 26 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów określone w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, zachowanie **Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** z siedzibą w Warszawie polegające na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wzorców umów, informacji, o których mowa w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083), tj.:

1. wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”

- informacji o kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 8 ustawy o kredycie konsumenckim,
- informacji o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim,

2. wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl)

- informacji o warunkach stosowania stopy oprocentowania pożyczki, a także o okresach, warunkach i procedurach zmiany stopy oprocentowania, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 6 ustawy o kredycie konsumenckim,

3. wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”

- informacji o czasie obowiązywania umowy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 3 ustawy o kredycie konsumenckim,
- informacji o terminie wypłaty pożyczki, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o kredycie konsumenckim,
- informacji o warunkach rozwiązania umowy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 19 ustawy o kredycie konsumenckim,

i nakazuje zaniechanie ich stosowania.

II. Na podstawie art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na **Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, o którym mowa w pkt I sentencji, poprzez:

1. zamieszczenie, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, informacji o wydanej decyzji o następującej treści:

„Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w decyzji RWR...../2021, uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów zachowanie Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie polegające na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1 pkt 3, 5, 6, 8, 10 i 19 ustawy o kredycie konsumenckim i nakazał zaniechanie ich stosowania.

Treść decyzji nr RWR/2021 dostępna pod adresem www.uokik.gov.pl.”

w następujący sposób:

- [1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) Source Sans Pro na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- [2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
- [3] czcionką pogrubioną (bold) fragmenty: „Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w decyzji RWR...../2021, uznał za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów zachowanie Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie” oraz „nakazał zaniechanie ich stosowania”,
- [4] w górnej części strony głównej domeny www.monedo.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- [5] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- [6] fragment: „w decyzji RWR...../2021” będzie stanowić hiperłącze prowadzące do strony internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf,
- [7] oświadczenie będzie widniało na stronie internetowej przez okres 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji”;

2. przestanie, w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, konsumentom - stronom umów zawartych według wzorców umów p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, pozostających w obrocie prawnym - w jeden z określonych sposobów:

- na adres e-mail,
- poprzez umieszczenie w profilu elektronicznym lub
- listem,

propozycji aneksów do umów zawierających informacje, o których mowa w pkt I sentencji decyzji.

III. Na podstawie art. 27 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznaje zachowanie **Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** z siedzibą w Warszawie za praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów określone w:

1. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegające na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wzorców umów, informacji, o których mowa w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U. z 2019 r. poz. 1083), tj.:

a. wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”

- informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 13 lipca 2018 r.**,
 - informacji o terminie wypłaty pożyczki, co narusza w art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawy o kredycie konsumenckim,
 - informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 27 września 2018 r.**,
 - b. wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”**
 - informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 16 lipca 2018 r.**,
 - informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy pożyczki, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 12 lutego 2019 r.**,
 - c. wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now”** (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl),
 - informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 29 sierpnia 2018 r.**,
 - d. wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”**
 - informacji o kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 8 ustawy o kredycie konsumenckim,
 - informacji o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 10 ustawy o kredycie konsumenckim,
 - informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 15 ustawy o kredycie konsumenckim,
 - informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co narusza art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy o kredycie konsumenckim,
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 12 października 2017 r.**
- 2. art. 24 ust. 1 i 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów**, poprzez obniżanie całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 6 ust. 6.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Kredito24.pl”), co stanowi naruszenie art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim
oraz **stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 12 października 2017 r.**

IV. Na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po uprawdopodobnieniu stosowania przez **Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością** z siedzibą w Warszawie, **praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów**, określonych w art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, polegających na:

1. obniżaniu całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 5 ust. 5.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Monedo Now”), co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim,
2. nieobniżaniu całkowitego kosztu pożyczki, w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki konsolidacyjnej (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), o koszt prowizji, który dotyczy okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy, co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim;

3. obniżaniu całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim;

4. ustaleniu we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowej Pożyczki Monedo Now” i p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, że w każdym przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki pobrana zostanie prowizja za dokonanie tej czynności, co może stanowić naruszenie art. 50 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim;

oraz po złożeniu przez Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w toku postępowania zobowiązania do podjęcia lub zaniechania działań, zmierzających do:

- zakończenia naruszenia, o którym mowa w pkt. IV.1. sentencji decyzji i usunięcia jego skutków,
- usunięcia skutków naruszeń, o których mowa w pkt IV.2., IV.3. i IV.4. sentencji decyzji, poprzez:

A. zamieszczenie, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji, informacji o wydanej decyzji o następującej treści:

A.1. dla komputerów stacjonarnych:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu [data decyzji] r. nr [numer decyzji] Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie informuje, że zostało uprawdopodobnione, że stosowała praktyki, które mogły naruszać zbiorowe interesy konsumentów polegające na: (i) nieobniżaniu w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki całkowitego kosztu pożyczki o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co mogło być niezgodne z art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim („UKK”) oraz mogło godzić w zbiorowe interesy konsumentów w odniesieniu do umów [Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now, Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now], (ii) ustaleniu we wzorcu umowy „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, że w każdym przypadku całkowitej spłaty pożyczki zostanie pobrana prowizja za dokonanie tej czynności, co stanowiłoby naruszenie art. 50 UKK.

Spółka zobowiązała się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszeń i usunięcia ich skutków w sposób opisany w decyzji Prezesa UOKiK nr RWR [___]/2020 z dnia [___] 2020 r., dostępnej pod adresem www.uokik.gov.pl.”

w następujący sposób:

- [1] czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) Source Sans Pro na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- [2] tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
- [3] czcionką pogrubioną (bold) fragment: „*Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie informuje, że stosowała praktyki, które mogły naruszać zbiorowe interesy konsumentów polegające na: (i) nieobniżaniu w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki całkowitego kosztu pożyczki o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy*”,
- [4] w górnej części strony głównej domeny www.monedo.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- [5] czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości

wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,

[6] fragment: „Decyzja Prezesa UOKiK nr [numer decyzji]” będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf,

[7] oświadczenie będzie widniało na stronie internetowej przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji”;

A.2. dla urządzeń mobilnych:

„Zobacz decyzję Prezesa UOKiK z dnia [data decyzji] dotyczącą Monedo Polska”

w następujący sposób:

[1] oświadczenie będzie wyświetlane bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika, w górnej części strony głównej domeny www.monedo.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika,

[2] oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik będzie na stronie internetowej Spółki (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),

[3] kliknięcie przez użytkownika w polu wiadomości prowadzić będzie do decyzji zamieszczonej na stronie internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf

[4] oświadczenie będzie widniało na stronie internetowej przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji;

B. zmiany, w terminie 30 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji, wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, poprzez dodanie informacji, że również w przypadku przedterminowej, częściowej spłaty pożyczki konsumentowi przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki,

C. sporządzenie, w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji, pełnej listy konsumentów, począwszy od dnia rozpoczęcia prowadzenia przez Spółkę działalności w Polsce, którym:

- udzielono pożyczki i którym, w związku z wcześniejszą spłatą, stosownie nie obniżono kosztów prowizji za udzielenie pożyczki, oraz

- którzy skorzystali z prawa do wcześniejszej spłaty pożyczki i od których na tej podstawie pobrano prowizję za wcześniejszą spłatę;

oraz poinformowanie, w terminie 3 miesięcy od dnia sporządzenia ww. listy poprzez dwukrotne przestanie (z odstępem 30 dni) w jeden z określonych sposobów:

- wysłanie wiadomości pocztą elektroniczną na adres e-mail podany Spółce przez klienta,

- umieszczenie w elektronicznym profilu klienta,

- listownie,

do każdego znajdującego się na tej liście konsumenta informacji o prawie do wniesienia reklamacji i żądania od Spółki dokonania zwrotu nienależnie pobranych kwot wraz z oświadczeniem Spółki w przedmiocie zwrotu niezwróconych konsumentowi kwot w związku ze skorzystaniem przez niego z prawa do wcześniejszej spłaty lub pobraną prowizją za wcześniejszą spłatę wraz z naliczonymi odsetkami. Oświadczenie Spółki będzie brzmiało następująco:

„Szanowni Państwo,

Monedo Polska (dawniej Kreditech Polska) sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie uprzejmie informuje, że na podstawie prawomocnej decyzji nr wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia, w związku ze skorzystaniem przez Państwa z prawa do wcześniejszej spłaty pożyczki i nieobniżeniem prowizji lub pobraniem prowizji za wcześniejszą spłatę przysługuje Państwu zwrot pobranej prowizji za wcześniejszą spłatę lub części prowizji za udzielenie pożyczki wraz z odsetkami.

W związku z powyższym, jeżeli dokonali Państwo wcześniejszej częściowej lub całościowej spłaty umowy pożyczki i nie otrzymali Państwo zwrotu części pobranej przez

Monedo Polska (dawniej Kreditech Polska) prowizji z tytułu częściowej lub całościowej spłaty pożyczki lub prowizji za wcześniejszą spłatę prosimy o złożenie reklamacji drogą mailową (na adres: info@monedo.pl) lub listem poleconym na adres [...] wraz ze wskazaniem rachunku bankowego, na który powinien nastąpić zwrot kwot bezpodstawnie pobranej prowizji.”;

D. dokonanie zwrotu kosztów w kwocie odpowiadającej stosownej proporcjonalnej obniżce prowizji (metoda liniowa) za udzielenie pożyczki (w przypadku częściowej lub całościowej wcześniejszej spłaty), która została naliczona w pierwotnej pożyczce, lub kwocie pobranej prowizji za wcześniejszą spłatę (przy czym przez dzień zwrotu należy rozumieć dzień obciążenia rachunku bankowego Spółki stosowną kwotą), **w terminie 14 dni od dnia wskazania** rachunku bankowego na potrzeby zwrotu **przez konsumenta**, którego prowizja za udzielenie pożyczki nie została zmniejszona w związku z częściową lub całkowitą wcześniejszą spłatą lub od którego pobrano prowizję za wcześniejszą spłatę. Przedmiotowy zwrot zostanie wypłacony na rachunek bankowy wskazany przez konsumenta w mailu zwrotnym i będzie obejmował również stosowne odsetki ustawowe za okres od wcześniejszej spłaty do dnia zwrotu kosztów,

nakłada obowiązek wykonania tego zobowiązania przez Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie w powyżej zakreślonych terminach.

V. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275), po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **nakłada na Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie obowiązek złożenia sprawozdania z wykonania przyjętego zobowiązania, nałożonego w punkcie IV. sentencji decyzji, poprzez przedłożenie w terminie 10 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji:**

- 1) sprawozdania dotyczącego dokonanych konsumentom zwrotów z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki lub pobrania prowizji za wcześniejszą całkowitą spłatę, ze wskazaniem:
 - liczby wysłanych do konsumentów informacji dotyczących ww. zwrotów,
 - liczby konsumentów, którzy wystąpili o zwrot po otrzymaniu ww. informacji,
 - liczby konsumentów, którzy nie otrzymali ww. informacji a wystąpili o zwrot,
 - wykazu wysokości zwróconych kwot i odsetek z rozbiem na rodzaj umowy oraz podaniem, z jakiego tytułu zwrot został dokonany,
- 2) przesłanie zrzutu ze strony internetowej (print screen), na której zostało zamieszczone oświadczenie, o którym mowa w pkt IV.A.1. i IV.A.2. sentencji decyzji.

VI. Na podstawie art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 ze zm.) w związku z art. 83 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2021 r. poz. 275) **umarza się jako bezprzedmiotowe postępowanie w sprawie stosowania przez Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów określonych w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów polegających na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wzorców umów, informacji, o których mowa w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1083) tj.:**

a. wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”,

- informacji o sposobie wypłaty pożyczki, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 5 ustawie o kredycie konsumenckim;

b. wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl):

- informacji, o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim, o której mowa w art. 30 ust. 1 pkt 18 tej ustawy.

UZASADNIENIE

W dniu 7 czerwca 2017 r., postanowieniem Nr RWR-37/2017, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: Prezes UOKiK, Prezes Urzędu) w oparciu o własny monitoring i obserwację działań podejmowanych przez podmioty działające na rynku finansowym, m.in. w zakresie treści wzorców umów, wszczął postępowanie wyjaśniające w sprawie wstępnego ustalenia, czy w związku z działalnością prowadzoną przez Monedo Polska Sp. z o.o. (dawniej: Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie (dalej: Spółka, Monedo, Pożyczkodawca), nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Przeprowadzona analiza materiału dowodowego, zebranego w trakcie ww. postępowania wyjaśniającego pozwoliła Prezesowi UOKiK stwierdzić, że Monedo może stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Mając powyższe na uwadze - postanowieniem Nr RWR-29/2018 z dnia 9 lipca 2018 r. - Prezes UOKiK wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółkę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, określonych w:

1. art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (dalej: u.o.k.i.k.), polegającej na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wzorców umów, informacji, o których mowa w ustawie z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1083, dalej: UKK):

a) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”

- informacji o terminie i sposobie wypłaty pożyczki, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 5 tej ustawy,
- informacji o kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 8 tej ustawy,
- informacji o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 tej ustawy,
- informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 tej ustawy,
- informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 21 tej ustawy,

b) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”

- informacji o kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 8 tej ustawy,
- informacji o innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 10 tej ustawy,
- informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 tej ustawy,
- informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 21 tej ustawy,

c) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl)

- informacji o warunkach stosowania stopy oprocentowania pożyczki, a także o okresach, warunkach i procedurach zmiany stopy oprocentowania, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 6 tej ustawy,

- informacji o prawie, o którym mowa w art. 59 ust. 1 UKK, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 18 tej ustawy,
- informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 21 tej ustawy,

d) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”

- informacji o czasie obowiązywania umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 3 tej ustawy,
- informacji o terminie wypłaty pożyczki, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 5 tej ustawy,
- informacji o kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy pożyczki, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 15 tej ustawy,
- informacji o warunkach rozwiązania umowy, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 19 tej ustawy,
- informacji o organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów, co może stanowić naruszenie art. 30 pkt 21 tej ustawy.

2. art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez nieobniżanie całkowitego kosztu pożyczki, w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki konsolidacyjnej (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), o koszt prowizji, który dotyczy okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy, co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 1 UKK,

3. art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez obniżanie całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 6 ust. 6.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Kredito24.pl”, § 5 ust. 5.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Monedo Now”, § 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK,

4. art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez ustalenie we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowej Pożyczki Monedo Now” i p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, że w każdym przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki pobrana zostanie prowizja za dokonanie tej czynności, co może stanowić naruszenie art. 50 ust. 1 UKK.

Ponadto, powyższym postanowieniem, Prezes Urzędu zaliczył w poczet materiału dowodowego przedmiotowego postępowania materiał dowodowy zebrany w trakcie postępowania wyjaśniającego (sygn. akt: RWR-403-5/17/JM), tj.:

- pismo pełnomocnika Monedo z dnia 5 lipca 2017 r. wraz w załącznikami,
- pismo pełnomocnika Monedo z dnia 29 listopada 2017 r. wraz w załącznikami.

Jednocześnie Prezes UOKiK wezwał Spółkę do ustosunkowania się do przedstawionych zarzutów.

W piśmie z dnia 31 sierpnia 2018 r. Spółka przedstawiła swoje stanowisko dotyczące negowanych praktyk oraz złożyła wolę ich skorygowania, przedkładając jednocześnie propozycje zmian. Następnie, w korespondencji z dnia 11 października 2018 r., dnia 20 listopada 2018 r. i dnia 14 sierpnia 2019 r., Monedo zmodyfikował częściowo swoją propozycję, usystematyzował ją oraz przedstawił pełny zakres zmian, jakie zostały wprowadzone oraz jakie zamierza wprowadzić we wzorcach umów, a także wskazał czynności, jakie zobowiązuje się wykonać w celu usunięcia skutków naruszeń.

Dnia 16 stycznia 2020 r. w siedzibie Delegatury UOKiK we Wrocławiu, w trakcie spotkania z przedstawicielami Spółki, omówiono stan faktyczny sprawy oraz wskazano na zagadnienia, które wymagają uszczegółowienia. Przedstawiciele Spółki podtrzymali swój wniosek o wydanie decyzji w trybie art. 28 u.o.k.i.k. Treść zobowiązania, w formie pisemnej, Monedo przedstawił, w piśmie z dnia 31 stycznia 2020 r., doprecyzowując je w kolejnych

pismach z dnia 3 marca 2020 r., 4 czerwca 2020 r. i 14 lipca 2020 r. Ostatecznie Spółka, pismem z dnia 17 sierpnia 2020 r., przedłożyła następującą propozycję zobowiązania:

1. Zobowiązanie do zamieszczenia informacji o decyzji

Spółka zobowiązuje się zamieścić, w terminie 30 dni od daty uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK w przedmiotowej sprawie, informację o wydanej decyzji o następującej treści:

„W związku z decyzją Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wydaną w dniu [data decyzji] r. nr [numer decyzji] Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie informuje, że zostało uprawdopodobnione, że stosowała praktyki, które mogły naruszać zbiorowe interesy konsumentów polegające na: (i) nieobniżaniu w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki całkowitego kosztu pożyczki o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy, co mogło być niezgodne z art. 49 ust. 1 i 2 ustawy o kredycie konsumenckim („UKK”) oraz mogły godzić w zbiorowe interesy konsumentów w odniesieniu do umów [Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now, Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now], (ii) naruszeniu niektórych obowiązków informacyjnych wynikających z art. 30 ust. 1 pkt 3, 5, 6, 8, 10, 15, 19 i 21 UKK polegających na niepodawaniu w umowach zawieranych z konsumentami informacji wymaganych przez te przepisy oraz (iii) ustaleniu we wzorcu umowy „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, że w każdym przypadku całkowitej spłaty pożyczki zostanie pobrana prowizja za dokonanie tej czynności co stanowiłoby naruszenie art. 50 UKK. Spółka zobowiązała się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszeń i usunięcia ich skutków w sposób opisany w decyzji Prezesa UOKiK nr RWR [___]/2020 z dnia [___] 2020 r., dostępnej pod adresem www.uokik.gov.pl.”

w następujący sposób

dla komputerów stacjonarnych:

- a) czarną czcionką (kod szesnastkowy RGB #000000) Source Sans Pro na białym tle (kod szesnastkowy RGB #ffffff),
- b) tekst powyższego oświadczenia wyjustowany,
- c) czcionką pogrubioną (bold) fragment: *„Monedo Polska sp. z o.o. (dawniej Kreditech Polska sp. z o.o.) z siedzibą w Warszawie informuje, że stosowała praktyki, które mogły naruszać zbiorowe interesy konsumentów polegające na: (i) nieobniżaniu w przypadku przedterminowej spłaty pożyczki całkowitego kosztu pożyczki o koszty prowizji, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy”*,
- d) w górnej części strony głównej domeny www.monedo.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika; oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera),
- e) czcionka powinna odpowiadać wielkości czcionki zwyczajowo używanej na ww. stronie internetowej, tekst umieszczony w ramce, o rozmiarze takim, aby była ona w całości wypełniona oświadczeniem, o którym mowa w niniejszym punkcie, z uwzględnieniem marginesu 2,5 cm z każdej strony,
- f) fragment: *„Decyzja Prezesa UOKiK nr [numer decyzji]”* będzie stanowić hipertączę prowadzące do strony internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf,
- g) oświadczenie będzie widniało na stronie internetowej przez okres 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji

dla urządzeń mobilnych

Odmienność warunków publikacji dla urządzeń mobilnych podyktowana jest tym, że z uwagi na mniejszą przekątną ekranu, publikacja pełnego tekstu zastoniłaby cały obraz

widoczny na ekranie użytkownika urządzenia mobilnego, uniemożliwiając konsumentowi dostęp do usług świadczonych przez Spółkę. Tego rodzaju wymaganie stanowiłoby nadmierne obciążenie dla Spółki, nie oferując jednocześnie konsumentom dodatkowych korzyści.

W związku z powyższym Spółka proponuje, aby na urządzeniach mobilnych wiadomość brzmiała:

„Zobacz decyzję Prezesa UOKiK z dnia [data decyzji] dotyczącą Monedo Polska”

[1] Oświadczenie takie będzie wyświetlane bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika w górnej części strony głównej domeny www.monedo.pl i na każdej innej stronie internetowej przedsiębiorcy zastępującej tę stronę w przyszłości, bez możliwości zamknięcia informacji przez użytkownika;

[2] oświadczenie ma być widoczne przez cały czas, gdy użytkownik jest na stronie (oświadczenie nie może przybrać formy np. rotacyjnego banera czy slajdera);

[3] kliknięcie przez użytkownika w polu wiadomości prowadzić będzie do decyzji Prezesa UOKiK zamieszczonej na stronie internetowej https://decyzje.uokik.gov.pl/bp/dec_prez.nsf.

[4] Oświadczenie będzie widniało na stronie internetowej przez okres 6 (sześciu) miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji.

2. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]

2.5. Zobowiązanie do zwrotu pobranych kosztów

a) Spółka zobowiązuje się, że w ciągu 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK kończącej postępowanie w niniejszej sprawie sporządzi pełną listę klientów, począwszy od dnia rozpoczęcia prowadzenia przez Spółkę działalności w Polsce:

(i) którym udzielono pożyczki i którym, w związku z wcześniejszą spłatą, stosowanie nie obniżono kosztów prowizji za udzielenie pożyczki, oraz

(ii) którzy skorzystali z prawa do wcześniejszej spłaty pożyczki i od których na tej podstawie pobrano prowizję za wcześniejszą spłatą.

Przedmiotowa lista zawierać będzie następujące dane klienta:

- imię i nazwisko
- numer klienta
- informację o każdej podlegającej wcześniejszej spłacie pożyczce (kwota, termin, umowna data spłaty, data wcześniejszej spłaty),
- informację o pobraniu opłat za wcześniejszą spłatą, wyliczenie kwoty, którą należy zwrócić klientowi w związku ze skorzystaniem przezeń z prawa do wcześniejszej spłaty lub z pobraniem prowizji za wcześniejszą spłatą wraz z naliczonymi odsetkami.

b) Spółka oświadcza, że w ciągu 3 (trzech) miesięcy od daty sporządzenia wspomnianej powyżej listy wyśle, poprzez dwukrotne przesłanie (z odstępem 30 dni) w jeden z określonych sposobów wiadomości pocztą elektroniczną (i) na adres e-mail podany Spółce przez klienta, (ii) poprzez umieszczenie w elektronicznym profilu klienta lub (iii) listownie, do każdego znajdującego się na niej konsumenta informację o prawie do wniesienia reklamacji i żądania od Spółki dokonania zwrotu nienależnie pobranych kwot wraz z oświadczeniem Spółki w przedmiocie zwrotu niezwróconych konsumentowi kwot w związku ze skorzystaniem przez niego z prawa do wcześniejszej spłaty lub pobraną prowizją za wcześniejszą spłatą wraz z naliczonymi odsetkami. Oświadczenie Spółki będzie brzmiało następująco:

„Szanowni Państwo,

Monedo Polska (dawniej Kreditech Polska) sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie uprzejmie informuje, że na podstawie prawomocnej decyzji nr wydanej przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia, w związku ze skorzystaniem przez Państwa z prawa do wcześniejszej spłaty pożyczki i nieobniżeniem prowizji lub

pobranem prowizji za wcześniejszą spłatę przysługuje Państwu zwrot pobranej prowizji za wcześniejszą spłatę lub części prowizji za udzielenie pożyczki wraz z odsetkami.

W związku z powyższym, jeżeli dokonali Państwo wcześniejszej częściowej lub całościowej spłaty umowy pożyczki i nie otrzymali Państwo zwrotu części pobranej przez Monedo Polska (dawniej Kreditech Polska) prowizji z tytułu częściowej lub całościowej spłaty pożyczki lub prowizji za wcześniejszą spłatę prosimy o złożenie reklamacji drogą mailową (na adres: info@monedo.pl) lub listem poleconym na adres [...] wraz ze wskazaniem rachunku bankowego, na który powinien nastąpić zwrot kwot bezpodstawnie pobranej prowizji”,

- Spółka dokona zwrotu kosztów w kwocie odpowiadającej stosownej proporcjonalnej obniżce prowizji (metoda liniowa) za udzielenie pożyczki (w przypadku częściowej lub całościowej wcześniejszej spłaty), która została naliczona w pierwotnej pożyczce, lub kwocie pobranej prowizji za wcześniejszą spłatę (przy czym przez dzień zwrotu należy rozumieć dzień obciążenia rachunku bankowego Spółki stosowną kwotą, w terminie 14 dni od dnia wskazania rachunku bankowego na potrzeby zwrotu przez konsumenta, którego prowizja za udzielenie pożyczki nie została zmniejszona w związku z częściową lub całkowitą wcześniejszą spłatą lub od którego pobrano prowizję za wcześniejszą spłatę. Przedmiotowy zwrot zostanie wypłacony na rachunek bankowy wskazany przez konsumenta w mailu zwrotnym i będzie obejmował również stosowne odsetki ustawowe, za okres od wcześniejszej spłaty do dnia zwrotu kosztów.

[TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]

Prezes UOKiK zawiadomił Spółkę o zakończeniu zbierania materiału dowodowego oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy (pismo z dnia 4 stycznia 2021 r. r.). Spółka skorzystała z tego uprawnienia w dniu 28 stycznia 2021 r.

Prezes UOKiK ustalił następujący stan faktyczny:

1. Przedmiotowe postępowanie zostało wszczęte przeciwko Kreditech Polska Sp. z o.o. z siedziba w Warszawie, wpisanej do KRS, pod nr 429058. W dniu 5 maja 2020 r. dokonano w ww. KRS wpisu o wykreśleniu w Dz.1.Rub.1 „Kreditech Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” i wpisaniu „Monedo Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością”.

Przedmiotem działalności Spółki, wpisanej także do rejestru instytucji pożyczkowych, prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego, pod numerem RIP000029, jest m.in. pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych; pozostałe formy udzielania kredytu; działalność świadczona przez agencje inkasa i biura kredytowe; pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych.
(dowód: k. 8-10, 258-262)

2. Monedo udziela niezabezpieczonych pożyczek konsumenckich, oferując dwa różne produkty:

a. K24 (Kredito24) - pożyczka ze spłatą jednorazową, krótkoterminowa na kwoty od 300 do 3 000 zł, na okres od 7 do 30 dni (wzorzec umowy stosowany w obrocie prawnym do października 2017 r.);

b. Monedo z podkategoriami:

- Monedo Now - pożyczka ratalna na kwotę od 1.500 zł do 10.000 zł, na okres od 6 do 24 miesięcy,

- Monedo Now Finance - pożyczka ratalna na kwotę od 300 zł do 20.000 zł na okres od 3 do 36 miesięcy.

(dowód: k. 15, 87)

3. W obrocie z konsumentami Monedo stosuje następujące wzorce umów:

- „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, zawierana na czas nieokreślony, na podstawie której Pożyczkodawca udziela konsumentowi pożyczek gotówkowych. Wzorzec stosowany od maja 2017 r.
- „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, zawierana na czas nieokreślony, na podstawie której Pożyczkodawca udzielał konsumentowi pożyczek gotówkowych na dowolny cel konsumpcyjny - wzorzec stosowany od maja 2016 r. do dnia 12 października 2017 r.,
- „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl) - wzorzec stosowany od kwietnia 2017 r.,
- „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, przyznawanej przede wszystkim w części na refinansowanie istniejącej pożyczki w Kreditech oraz w części na inne cele konsumenckie - wzorzec stosowany od czerwca 2017 r.

Wszystkie umowy o pożyczkę konsumencką zawierane są wyłącznie na odległość tj. w kanale internetowym. Spółka prowadzi dwie strony internetowe: www.kredito24.pl i www.monedo.pl. (obecnie działa tylko www.monedo.pl, na tę stronę przekierowywani są konsumenci ze strony www.kredito24.pl).

W 2019 r. Spółka zawarła [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] umów pożyczek. (dowód: k. 16, 24-74, 87, 156-159, 229, 267)

4. Z przeprowadzonej analizy treści ww. wzorców umów wynikało, że nie zawierały one informacji, o których mowa w art. 30 ust. 1 UKK, w szczególności:

- „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” - pkt 5 (w zakresie terminu wypłaty pożyczki), 8, 10, 15 i 21,
- „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” - pkt 8, 10, 15 i 21,
- „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl) - pkt 6 i 21,
- „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” - pkt 3, 5, 15, 19 i 21.

Spółka we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” zawarła postanowienia, w których zastrzegła obniżenie całkowitego kosztu pożyczki jedynie w przypadku wcześniejszej całkowitej jej spłaty. Dodatkowo, w przypadku umów zawieranych na podstawie wzorca pn. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, z obniżenia wyłączyła prowizję za udzielenie pożyczki.

Kwestie obniżenia kosztów, w przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki, zostały ujęte w postanowieniach:

a. § 7 ust. 7.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” o treści: *„Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. Od obniżenia wyłączone są całkowita kwota pożyczki oraz prowizja za udzielenie pożyczki. (...)”*

b. § 5 ust. 5.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, o treści: *„Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. Od obniżenia wyłączone są całkowita kwota pożyczki (kapitał pożyczki). (...)”*

c. § 6 ust. 6.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” o treści: „Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą.”

Monedo ustalił także prowizję za wcześniejszą, całkowitą spłatę pożyczki, zamieszczając:

- w § 7 ust. 7.4. wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki_Konsolidacyjnej Monedo Now” postanowienie o treści: „W przypadku całkowitej wcześniejszej spłaty zobowiązań przez Pożyczkobiorcę, Pożyczkodawca uprawniony jest do obciążania Pożyczkobiorcy kwotą prowizji za wcześniejszą spłatę. Taka rekompensata nie może przekroczyć 1% kwoty wcześniej spłaconej pożyczki w przedziale czasowym pomiędzy wcześniejszą spłatą oraz uzgodnionym rozwiązaniem Umowy Pożyczki przekraczającym jeden rok. Jeżeli ten okres nie przekracza roku, rekompensata nie może przekroczyć 0,5 % kwoty wcześniej spłaconej pożyczki”,

- w § 4 ust. 4.12. wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” postanowienie o treści: „W przypadku przedterminowej spłaty kredytu Pożyczkodawcy przysługuje sprawiedliwa i obiektywnie uzasadniona rekompensata za ewentualne koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu, pod warunkiem że przedterminowa spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała. Rekompensata ta nie może przekraczać 1% spłaconej przed terminem części kwoty kredytu, jeżeli okres pomiędzy przedterminową spłatą a uzgodnionym wygaśnięciem umowy o kredyt przekracza jeden rok. Jeżeli okres ten nie przekracza jednego roku, rekompensata nie może przekraczać 0,5 % spłaconej przed terminem części kwoty kredytu.”

(dowód: k. 24-74)

5. Spółka przyjęła zasadę, że każdy konsument może mieć w danym czasie zawartą tylko jedną umowę pożyczki danego rodzaju. Zatem, w przypadku, gdy konsument występuje o pożyczkę konsolidacyjną, za jej pomocą spłacana jest poprzednia pożyczka, tak że w danym momencie ma on zawartą z Monedo tylko jedną umowę pożyczki. Możliwość refinansowania istniejącej pożyczki Spółka oferuje tym konsumentom, którzy mieli zawarte umowy pożyczki ratalnej Monedo Now. W przypadku wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” konsument nie mógł ubiegać się o nową pożyczkę, przed spłatą istniejącej.

(dowód: k. 12, 17-18, płyta CD stanowiąca załącznik do pisma z dnia 29 listopada 2017 r.)

6. Monedo zapewnia konsumentom możliwość wcześniejszej spłaty kredytu w całości lub w części. W takim przypadku całkowity koszt kredytu ulega pomniejszeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy. W poszczególnych przypadkach, w przypadku otrzymania wcześniejszej spłaty, Spółka stosuje się w pierwszej kolejności do instrukcji pożyczkobiorcy (w szczególności, co do charakteru płatności wynikającej z opisu przelewu).

Przykładowo w przypadku pożyczki udzielonej na kwotę 100 zł na okres 15 dni

a) całkowity koszt pożyczki - 26,64 zł, z tego:

- kwota odsetek (oprocentowanie roczne 10%) - 0,41 zł,
- koszty pozaodsetkowe - 26,23 zł,

b) całkowita kwota do zapłaty - 126,64 zł,

c) maksymalne pozaodsetkowe koszty kredytu (MPKK) dla tej pożyczki mogły wynosić 26,23 zł.

Przy wcześniejszej całkowitej spłacie w 5 dniu faktyczna kwota, jaką musi zwrócić konsument wynosi 108,88 zł. Zatem w takim przypadku konsument spłacił mniej o 17,76 zł niż przewidziano to w umowie pożyczki.

Przy wcześniejszej częściowej spłacie, w kwocie 50 zł w 5 dniu:

- w pierwszej kolejności z wpłaconej kwoty pokrywane są wszystkie koszty należne do dnia wpłaty, w kwocie 8,88 zł,
- nadwyżka (50 zł - 8,88 zł) w kwocie 41,12 zł przeznaczana jest na spłatę kwoty pożyczki,
- pozostałe koszty liczone są od różnicy pomiędzy kwotą pożyczki (100 zł) a częściową jej spłatą (41,12 zł) tj. od kwoty 58,88 zł i wynoszą: koszty pozaodsetkowe -10,31 zł, odsetki - 0,16 zł.

Zatem pozostała kwota do zapłaty wynosi 69,35 zł. Zakładając, że konsument dokona jej wpłaty w terminie, faktyczny całkowity koszt pożyczki wyniesie 19,35 zł, a więc o 7,29 zł mniej, niż przewidziano to w umowie pożyczki.

W celu zmniejszenia obciążenia finansowego konsumentów oraz większej klarowności rozliczeń Spółka stosuje zasadę, że koszty pożyczki (prowizja) nie są pobierane w całości w chwili zawarcia umowy pożyczki, ale są proporcjonalnie doliczane do każdej raty pożyczki. Kwota każdej raty składa się z: proporcjonalnej części kapitału pożyczki, odpowiednio naliczonych odsetek oraz proporcjonalnej części prowizji. Dlatego, w przypadku przedterminowej częściowej spłaty pożyczki, na wniosek konsumenta, Spółka dokonywała stosowanego przeliczenia wysokości rat, obniżając tym samym koszty pożyczki. Monedo umożliwia również konsumentom zapoznanie się z aktualnymi kwotami do spłaty, poprzez dostęp do portalu internetowego Spółki.

Na potwierdzenie powyższego Spółka przestała kopie:

[TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]

(dowód: k. 18-19, 95-112, 175-219, 223-224, 231-232)

7. Spółka, pomimo zapisu we wzorcach umów p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” i „Umowa Ramowej Pożyczki Monedo Now”, nie pobierała prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczki, cyt; „(...) **[TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]**. Według najlepszej wiedzy Spółki, nie miały miejsca przypadki pobrania prowizji z tytułu wcześniejszej spłaty całej pożyczki. Gdyby jednak okazało się, że przypadki takie miały miejsce, Spółka zobowiązuje się zwrócić konsumentom nienależnie pobrane kwoty takich prowizji.”

(dowód: k. 231)

8. We wzorcu umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl) znajduje się postanowienie § 3 ust. 3.1 o treści:

„Pożyczkobiorca oświadcza, że (...):

e) Został poinformowany, że relacja pomiędzy Pożyczkobiorcą a Pożyczkodawcą wynikająca z niniejszej Umowy jest niezależna od relacji pomiędzy Pożyczkobiorcą a Partnerem handlowym w zakresie nabycia Towarów. Ponadto, Pożyczkobiorca został poinformowany, że jeżeli Partner handlowy (sprzedawca) nie wykonał lub nienależycie wykonał zobowiązanie wobec Pożyczkobiorcy, a żądanie przez Pożyczkobiorcę wykonania tego zobowiązania nie było skuteczne, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń o wykonanie tego zobowiązania do Pożyczkodawcy. W przypadku, o którym mowa powyżej, odpowiedzialność Pożyczkodawcy jest ograniczona do wysokości udzielonej Pożyczkobiorcy Pożyczki.”,

które jej zdaniem jest zgodne z treścią art. 59 UKK.

Natomiast we wzorcu umowy „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” znajduje się postanowienie § ust. 2.2. o treści: „Bieg okresu pożyczki rozpoczyna się w kolejnym dniu roboczym po dacie przekazania pożyczki na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy”, z którego wynika, że wypłata pożyczki następuje na rachunek bankowy konsumenta.

(dowód: k. 84-94)

9. Monedo w 2018 r. uaktualnił funkcjonujące w obrocie wzorce umów m.in. poprzez korektę niektórych postanowień lub usunięcie części nieprawidłowości.

Poprawione wzorce umów są stosowane:

- „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” od dnia 13 lipca 2018 r.,
- „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl) od dnia 29 sierpnia 2018 r.,
- „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” od dnia 16 lipca 2018 r.

W powyższych wzorcach wprowadzono następujące zmiany:

- we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” podano, że organem właściwym w sprawach ochrony konsumentów jest Prezes UOKiK (dane adresowe: Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa);
- we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” wpisano postanowienie o treści:
„Pożyczkodawca zastrzega w Umowie prowizję za spłatę pożyczki przed terminem, wyłącznie pod warunkiem że spłata ta przypada na okres, w którym stopa oprocentowania pożyczki jest stała, a kwota spłacanej w okresie dwunastu kolejnych miesięcy pożyczki jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty pożyczki. Taka prowizja nie może przekroczyć 1% kwoty wcześniej spłaconej pożyczki w przedziale czasowym pomiędzy wcześniejszą spłatą oraz uzgodnionym rozwiązaniem Umowy Pożyczki przekraczającym jeden rok. Jeżeli ten okres nie przekracza roku, rekompensata nie może przekroczyć 0,5% kwoty wcześniej spłaconej Pożyczki. W przypadku pożyczek nie spełniających powyższych warunków, Pożyczkodawca nie pobiera prowizji za spłatę pożyczki przed terminem.”

Natomiast wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” został wycofany z obrotu z dniem 12 października 2017 r. Według oświadczenia Spółki, na dzień 4 października 2018 r. w obrocie pozostawały [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] ww. umowy, którym przyznano „status specjalny”. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] (dowód: k. 84-140, 142-143, 158)

10. W stosowanych wzorcach umów Monedo dokonał kolejnych zmian:

a) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”

- dnia 27 września 2018 r. dodano postanowienie o treści:
„Wypłata kwoty Pożyczki nastąpi w czasie jednego dnia od dnia podpisania umowy pożyczki.”
- dnia 27 września 2018 r. skorygowano treść postanowienia § 4 ust. 4.2 wzorca umowy i nadano mu brzmienie:
„W przypadku gdy Pożyczkobiorca skorzysta z prawa odstąpienia, o którym mowa w § 6 Umowy Pożyczki Monedo Now, Pożyczkodawca naliczy odsetki od kwoty pożyczki {daily_interest_money} PLN w stosunku dziennym, od dnia otrzymania pożyczki do dnia rzeczywistej spłaty pożyczki.”

b) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”

- dnia 12 lutego 2019 r. skorygowano treść postanowienia § 6 ust. 6.3 wzorca umowy i nadano mu brzmienie:
„W przypadku gdy Pożyczkobiorca skorzysta z prawa odstąpienia, o którym mowa w § 8 Umowy Pożyczki Monedo Now, Pożyczkodawca naliczy odsetki od kwoty pożyczki {daily_interest_money} PLN w stosunku dziennym, od dnia otrzymania pożyczki do dnia rzeczywistej spłaty pożyczki.”
- dnia 12 lutego 2019 r. skorygowano treść postanowienia § 7 ust. 7.2 wzorca umowy i nadano mu brzmienie:

„Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki w całości lub w części. W przypadku przedterminowej częściowej lub całkowitej spłaty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. (...)”.

- dodatkowo, z dniem 12 lutego 2019 r. w ww. wzorcu uzupełniono treść postanowienia dotyczącego organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów o adres strony internetowej Prezesa UOKiK.
(dowód: karta 168-170)

Mając na względzie powyższe ustalenia faktyczne, Prezes UOKiK zważył, co następuje:

I. Interes publiczny.

Prezes UOKiK, zgodnie z art. 1 ust. 1 u.o.k.i.k., podejmuje się ochrony interesów konsumentów wyłącznie w interesie publicznym. Interes publiczny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów może mieć miejsce wtedy, gdy daną praktyką przedsiębiorcy może być dotknięty każdy konsument w analogicznych okolicznościach¹.

Niniejsze postępowanie dotyczy naruszania przez Spółkę przepisów UKK. Przedsiębiorca oferuje swoje usługi powszechnie na obszarze całego kraju, a umowy zawiera z konsumentami na odległość, za pośrednictwem strony internetowej. Praktyki stosowane przez Monedo nie dotyczą jedynie interesów indywidualnych konsumentów, lecz dotyczyć mogą każdego, kto skorzystał lub może skorzystać z jego oferty udzielenia pożyczki pieniężnej. Oznacza to *de facto*, że przedmiotowe praktyki mogły dotyczyć nieokreślonego z góry kręgu adresatów, a zatem mogły naruszać zbiorowy interes konsumentów. Uznać wobec tego należy, iż niniejsze postępowanie prowadzone jest w interesie publicznym.

II. Przepis art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k. stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie sprzeczne z prawem lub dobrymi obyczajami zachowanie przedsiębiorcy, w szczególności: (...) 2) naruszanie obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (...)”.

W związku z powyższym, dla uznania zachowania przedsiębiorcy za niezgodne z zawartym w u.o.k.i.k. zakazem stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów należy wykazać, że spełnione zostały kumulatywnie trzy następujące przesłanki:

- a) oceniane zachowanie musi być podejmowane przez podmiot będący przedsiębiorcą, w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów,
- b) zachowanie to jest bezprawne,
- c) zachowanie to narusza zbiorowy interes konsumentów, tj. godzi w zbiorowy interes konsumentów.

Ad a) Status przedsiębiorcy.

Zgodnie z art. 4 pkt 1 u.o.k.i.k. pod pojęciem przedsiębiorcy rozumie się przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz.U. z 2021 r., poz. 162). W myśl zaś art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, przedsiębiorcą jest osoba prawna, wykonująca działalność gospodarczą.

W przedmiotowej sprawie stroną postępowania jest przedsiębiorcą, prowadzącym we własnym imieniu działalność gospodarczą w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, będąc osobą prawną, wpisaną do rejestru przedsiębiorców Krajowego

¹Por. wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 13 stycznia 2009 r., sygn. akt XVII Ama 26/08.

Rejestru Sądowego pod numerem 429058. Przedmiotem działalności Spółki jest m.in. pozostała finansowa działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych, pozostałe formy udzielania kredytów, pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych. Spółka została wpisana do prowadzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego rejestru instytucji pożyczkowych pod numerem RIP000029. Tym samym Monedo przy wykonywaniu działalności gospodarczej podlega rygorom określonym w u.o.k.i.k., a jego działania mogą podlegać ocenie w aspekcie naruszenia zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Ad b) Bezprawność działań przedsiębiorcy.

Bezprawność w rozumieniu art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k. polega na zachowaniu przedsiębiorcy - w postaci działania, jak również zaniechania - które jest sprzeczne z powszechnie obowiązującym porządkiem prawnym lub dobrymi obyczajami. Bezprawność jest przy tym obiektywnym czynnikiem, a więc niezależna jest od winy i jej stopnia, jak również bez znaczenia jest świadomość przedsiębiorcy istnienia naruszeń lub wystąpienia szkody.

Jako „sprzeczne z prawem” należy kwalifikować zachowania sprzeczne z nakazem zawartym w ustawie, rozporządzeniu wydanym na podstawie i dla wykonania ustawy, umową międzynarodową mającą bezpośrednie zastosowanie w stosunkach wewnętrznych. Sprzeczne z prawem są czyny zakazane przepisami administracyjnymi lub przepisami prawa gospodarczego publicznego, czyny zabronione przepisami o charakterze cywilnym, sprzeczne z nakazami zawartymi w prawie cywilnym lub prawie administracyjnym.

Bezprawność praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o jakiej mowa w art. 24 ust. 1 u.o.k.i.k., może również wynikać ze sprzeczności z normami moralnymi, określanymi jako zasady współzycia społecznego lub dobre obyczaje.

Rozważenia przy ocenie bezprawności wymaga zatem kwestia, czy zachowanie przedsiębiorcy było zgodne czy też niezgodne z obowiązującymi zasadami porządku prawnego lub dobrymi obyczajami.

1. Zarzuty zawarte w punkcie I i III.1. sentencji niniejszej decyzji

Spółce postawiony został zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 u.o.k.i.k.

Art. 24 ust. 2 u.o.k.i.k. zawiera przykładowe wyliczenie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wśród których znajduje się naruszanie przez przedsiębiorcę obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji (art. 24 ust. 2 pkt 2 u.o.k.i.k.). Zarzut naruszenia obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji w przedmiotowej sprawie dotyczy niewypełnienia obowiązków ustawowych nałożonych na przedsiębiorcę UKK.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 i 3 UKK, umowa o kredyt konsumencki powinna być sformułowana w sposób jednoznaczny i zrozumiały oraz zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. W art. 30 ust. 1 tej ustawy, w sposób taksatywny, zostały wymienione informacje, jakie powinny być ujęte w umowie kredytu zawieranej z konsumentem. Wymogi zawarte w ww. przepisach prawnych mają również zastosowanie do umów pożyczek (art. 3 ust. 2 pkt 1 UKK).

W niniejszej sprawie Monedo nie wypełnił nałożonego na niego w art. 30 ust. 1 UKK obowiązku poprzez niezamieszczenie w stosowanych wzorcach umów informacji, taksatywnie wymienionych w następujących punktach tego przepisu tj. informacji o:

a) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”

- terminie wypłaty pożyczki (pkt 5),
- kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy (pkt 8),

- innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką(pkt 10),
 - kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy(pkt 15),
 - organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów(pkt 21),
- b) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”
- kolejności zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy (pkt 8),
 - innych kosztach, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o pożyczkę konsumencką(pkt 10),
 - kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy(pkt 15),
 - organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów(pkt 21),
- c) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl)
- warunkach stosowania stopy oprocentowania pożyczki, a także o okresach, warunkach i procedurach zmiany stopy oprocentowania (pkt 6),
 - organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów(pkt 21),
- d) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”
- czasie obowiązywania umowy(pkt 3),
 - terminie wypłaty pożyczki (pkt 5),
 - kwocie odsetek należnych w stosunku dziennym przy odstąpieniu od umowy pożyczki (pkt 15),
 - warunkach rozwiązania umowy(pkt 19),
 - organie nadzoru właściwym w sprawach ochrony konsumentów(pkt 21).

Powyższe informacje powinny być podane konsumentom w sposób jasny, rzetelny i pełny. Konsument zawiera ze Spółką umowę pożyczki, w oparciu o stosowane przez nią wzorce umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” (do dnia 12 października 2017 r. stosowany był także wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”). Zatem, w myśl powyżej przytoczonych przepisów prawnych, powinny one zawierać elementy mające charakter oświadczenia woli oraz oświadczenia wiedzy, o których mowa w art. 30 ust. 1 UKK. Od powyższego ustawowego obowiązku informacyjnego Spółka nie może się zwolnić lub wypełnić go tylko częściowo. Takie działanie stanowi bowiem naruszenie przepisów prawa, a tym samym - naruszenie obowiązku udzielania konsumentom pełnej informacji.

Podkreślić przy tym należy, że to na przedsiębiorcy, który oferuje konsumentom określone usługi/produkty, spoczywa obowiązek dostosowania działań do obowiązujących przepisów i wymogów prawnych. Nie należy bowiem do obowiązków konsumenta zapoznanie się ze wszelkimi regulacjami prawnymi dotyczącymi przedmiotu zawieranego kontraktu, natomiast przedsiębiorca/ofertent powinien zadbać, aby jego działania były zgodne z prawem, a rodzaj i zakres informacji udzielanych kontrahentowi/konsumentowi był wyczerpujący i rzetelny. Takie zachowanie cechuje przedsiębiorcę, który działa z respektem wobec prawa oraz z poszanowaniem swoich klientów.

Prezes UOKiK stwierdził, że powyższe uchybienia stanowią lub stanowiły naruszenie przepisów art. 30 ust. 1 UKK, a tym samym - naruszają/naruszały obowiązek udzielania konsumentom pełnej i rzetelnej informacji. Jak wynika bowiem ze zgromadzonego materiału dowodowego Spółka nie zamieszczała w stosowanych wzorcach (wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”) wszystkich informacji, wymaganych UKK.

2. Zarzuty zawarte w punkcie III.2., IV.1., IV.2. i IV.3. sentencji niniejszej decyzji

Kolejnym zarzutem postawionym Spółce jest naruszenie art. 24 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez:

- a. nieobniżanie całkowitego kosztu pożyczki, w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki konsolidacyjnej (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), o koszt prowizji, który dotyczy okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy, co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 1 UKK,
- b. obniżanie całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 6 ust. 6.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Kredito24.pl”, § 5 ust. 5.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Monedo Now”, § 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), co może stanowić naruszenie art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK.

Stosownie do treści art. 49 ust. 1 UKK, w przypadku spłaty całości kredytu przed terminem określonym w umowie, całkowity koszt kredytu ulega obniżeniu o te koszty, które dotyczą okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy, chociażby konsument poniósł je przed tą spłatą. Zgodnie z art. 49 ust. 2 tej ustawy w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, ust. 1 stosuje się odpowiednio.

W ocenie Prezesa Urzędu² art. 49 ust. 1 UKK należy rozumieć w ten sposób, że w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu konsumentowi następuje obniżenie wszystkich możliwych kosztów takiego kredytu, niezależnie od ich charakteru i niezależnie od tego, kiedy koszty te zostały faktycznie poniesione przez kredytobiorcę, z tymże wyjątkiem, iż redukcja ta ma charakter proporcjonalny, tj. odnosi się do okresu od dnia faktycznej spłaty kredytu do dnia ostatecznej spłaty określonej w umowie - i to stanowi jedyny, wskazany w UKK, ogranicznik ustalenia redukcji kosztu kredytu związanego z jego wcześniejszą spłatą. Należy wskazać, że zgodnie z literalnym brzmieniem art. 49 ust. 1 UKK, przepis ten obejmuje swoim zakresem całkowity koszt kredytu. Definicja całkowitego kosztu kredytu zawarta została z kolei w art. 5 pkt 6 tej ustawy i zgodnie z tym przepisem obejmuje: „wszelkie koszty, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, w szczególności: a) odsetki, opłaty, prowizje, podatki i marże jeżeli są znane kredytodawcy oraz b) koszty usług dodatkowych, w szczególności ubezpieczeń, w przypadku gdy ich poniesienie jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach - z wyjątkiem kosztów opłat notarialnych ponoszonych przez konsumenta”. Tym samym, art. 49 ust. 1 UKK nie wyłącza przedmiotowo możliwości obniżenia żadnego z rodzajów kosztów określonych w art. 5 pkt 6 tej ustawy. Art. 49 ust. 1 ustawy jasno wskazuje również, że rekalkulacja (redukcja) kosztów odnosi się nawet do tych kosztów, które już zostały poniesione przez konsumenta. Brak jest przedmiotowego wyłączenia kosztów podlegających redukcji określonych opłat jako jednej z kategorii kosztów.

Podkreślić także należy, że w myśl zaś art. 49 ust. 2 UKK, w przypadku spłaty części kredytu przed terminem określonym w umowie, art. 49 ust.1 stosuje się odpowiednio. Zatem, mając na uwadze, że umowa pożyczki, traktowana jest jak umowa o kredyt konsumentki (art. 3 ust. 2 pkt 1 UKK), przytoczone powyżej rozważania mają zastosowanie również w sytuacji wcześniejszej spłaty całości lub części pożyczki.

Wskazana przez Prezesa Urzędu wykładnia art. 49 UKK znajduje również uzasadnienie w innej instytucji prawnej, która przewidziana jest w ustawie o kredycie konsumentki. Art. 54 UKK przewiduje, że w przypadku odstąpienia przez konsumenta od umowy, konsument

² Wskazana w dalszej części niniejszej decyzji interpretacja przepisu została przedstawiona również w Stanowisku Rzecznika Finansowego i Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w sprawie interpretacji art. 49 ustawy o kredycie konsumentki.
https://rf.gov.pl/pdf/Stanowisko_UOKiK_RzF_1605016.pdf

nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu, natomiast kredytodawcy nie przysługują żadne inne opłaty, z wyjątkiem bezzwrotnych kosztów poniesionych przez niego na rzecz organów administracji publicznej. Koszty, które zostały już poniesione przez konsumenta, a które mają rekompensować kredytodawcy koszty przygotowania umowy (w tym opłata przygotowawcza pobierana przez Spółkę, nawet jeżeli została pobrana jednorazowo), podlegają w takim przypadku zwrotowi. Ze względu na konieczność zachowania spójności UKK, nie znajduje zatem uzasadnienia powód, dla którego koszty opłaty przygotowawczej nie miałyby podlegać proporcjonalnej redukcji w przypadku przedterminowej spłaty kredytu przez konsumenta³.

W ocenie Prezesa Urzędu powyższe stanowisko znajduje również odzwierciedlenie w brzmieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylającej dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.Urz.UE L Nr 133 z 22.5.2008, s. 66 ze zm.), którego implementację stanowią art. 48 i art. 49 UKK. W zdaniu drugim wskazanego ustępu dyrektywa stwierdza w sposób jasny i niebudzący żadnych wątpliwości, że konsument jest „uprawniony do uzyskania obniżki całkowitego kosztu kredytu, na którą składają się odsetki i koszty przypadające na pozostały okres obowiązywania umowy”. Dyrektywa jasno wskazuje, że obniżce podlegają nie tylko odsetki, ale również wszelkie pozostałe koszty, mieszczące się w definicji całkowitego kosztu kredytu. Przepis ten nie używa natomiast pojęcia „kosztów zależnych od długości trwania umowy kredytu”.

Pojęcie całkowitego kosztu kredytu, którym posługuje się art. 16 ust. 1 Dyrektywy, zostało zdefiniowane w art. 3 pkt g) Dyrektywy. Oznacza ono wszystkie koszty łącznie z odsetkami, prowizjami, podatkami oraz wszelkimi innymi opłatami, które konsument jest zobowiązany ponieść w związku z umową o kredyt, które to koszty znane są kredytodawcy, z wyjątkiem kosztów notarialnych. Całkowity koszt kredytu zgodnie z przywołanym przepisem obejmuje także koszty usług dodatkowych związanych z umową o kredyt, jeżeli zawarcie umowy dotyczącej takiej usługi jest niezbędne do uzyskania kredytu lub do uzyskania go na oferowanych warunkach.

Przyjęcie przeciwnej wykładni, zgodnie z którą art. 16 ust. 1 Dyrektywy przyznawałby konsumentowi prawo do uzyskania proporcjonalnej redukcji wyłącznie części kosztów - tych, których wysokość jest powiązana z okresem, na który kredyt został udzielony - nie znajduje uzasadnienia w jednoznacznej treści tego przepisu.

Podsumowując, w ocenie Prezesa Urzędu art. 16 ust. 1 Dyrektywy przyznaje konsumentowi, który dokonał całkowitej, wcześniejszej spłaty kredytu prawo do uzyskania proporcjonalnej obniżki całkowitego kosztu tego kredytu, to znaczy wszystkich kosztów określonych w art. 3 lit. g) Dyrektywy, nie zaś wyłącznie tych, których wysokość jest powiązana z długością trwania umowy kredytu.

Stanowisko Prezesa UOKiK w przedmiocie wykładni art. 49 ust. 1 UKK⁴ - opublikowane w maju 2016 r. - zostało w pełni potwierdzone przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej. W wyroku z dnia 11 września 2019 r., sygn. akt C-383/18 (Lexitor), TSUE wskazał, że art. 16 ust. 1 Dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że prawo konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu w przypadku wcześniejszej spłaty kredytu obejmuje wszystkie koszty, które zostały nałożone na konsumenta. Jak wskazał Trybunał, obniżka całkowitego kosztu kredytu obejmuje również koszty, których wysokość nie jest zależna od okresu obowiązywania umowy.

Uzasadniając rozstrzygnięcie, TSUE przypomniał, że celem Dyrektywy jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony konsumentów. Ów system ochrony opiera się na założeniu, że konsument jest stroną słabszą niż przedsiębiorca zarówno pod względem możliwości

³ Tak również E. Rutkowska-Tomaszewska, op.cit., s. 169.

⁴https://rf.gov.pl/pdf/Stanowisko_UOKiK_RzF_1605016.pdf

negocjacyjnych, jak i ze względu na stopień poinformowania. W celu zagwarantowania tej ochrony art. 22 ust. 3 Dyrektywy zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby przepisy przyjmowane przez nie w celu wykonania Dyrektywy nie mogły być obchodzone poprzez sposób formułowania umów. Tymczasem skuteczność prawa konsumenta do obniżki całkowitego kosztu kredytu byłaby osłabiona, gdyby obniżenie kredytu mogło ograniczyć się do uwzględnienia jedynie kosztów przedstawionych przez kredytodawcę jako zależne od okresu obowiązywania umowy, ponieważ wysokość i podział kosztów są określane jednostronnie przez przedsiębiorcę, a rozliczenie kosztów może obejmować pewną marżę zysku. Ponadto ograniczenie możliwości obniżenia całkowitego kosztu kredytu jedynie do kosztów wyraźnie związanych z okresem obowiązywania umowy pociągałoby za sobą ryzyko, że konsument zostanie obciążony wyższymi jednorazowymi płatnościami w chwili zawarcia umowy o kredyt, ponieważ kredytodawca mógłby próbować ograniczyć do minimum koszty zależne od okresu obowiązywania umowy. Trybunał podzielił w tym zakresie ocenę rzecznika generalnego co do tego, że zakres swobody działania, jakim dysponują instytucje kredytowe w swoich rozliczeniach i organizacji wewnętrznej, w praktyce bardzo utrudnia określenie przez konsumenta lub sąd kosztów obiektywnie związanych z okresem obowiązywania umowy.

Mając na uwadze zasadę prowspólnotowej wykładni prawa, w taki sam sposób rozumieć należy art. 49 UKK.

Monedo, za udzielenie pożyczki, pobiera od konsumentów prowizję, której wysokość określona jest w umowie zawieranej z konsumentem. W chwili zawarcia umowy nie jest ona pobierana w całości od konsumenta, ale jest doliczana - w proporcjonalnej wysokości - do każdej raty. W przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki przez konsumenta zachowanie Spółki w zakresie obliczenia wartości wysokości zwrotu prowizji uregulowane było w następujących postanowieniach wzorców umów:

- § 5 ust. 5.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” „Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. Od obniżenia wyłączone są całkowita kwota pożyczki (kapitał pożyczki). (...).”
- § 6 ust. 6.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą.”
- § 7 ust. 7.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” „Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki. W przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. Od obniżenia wyłączone są całkowita kwota pożyczki oraz prowizja za udzielenie pożyczki. (...).”

Tym samym w przypadku umów zawartych na podstawie wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, konsumenci dokonujący wcześniejszej, spłaty pożyczki, zarówno częściowej jak i całkowitej, zobowiązani byli do uiszczenia prowizji w pełnej wysokości, co jest sprzeczne z art. 49 ust. 1 i ust. 2 UKK.

Natomiast, w przypadku umów zawartych na podstawie wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” i „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, konsument ma prawo do pomniejszenia całkowitego kosztu pożyczki wyłącznie w przypadku całkowitej spłaty pożyczki. Tym samym działanie Spółki mające swą podstawę w ww. postanowieniach wzorców umów może być niezgodne z zasadami wynikającymi z treści przepisu art. 49 ust. 1 i ust. 2 UKK. Podobnie uznać należy, że działanie mające swą podstawę w § 6 ust. 6.2 wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, wycofanego z obrotu prawnego w dniu 12 października 2017 r., było również sprzeczne z art. 49 UKK.

Jak wynika z materiału dowodowego sprawy, w przypadku wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty pożyczki, zawartej na podstawie wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, Monedo dokonywał obniżenia całkowitego jej kosztu jedynie o wysokość odsetek (proporcjonalnie do okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy). Całkowity koszt pożyczki nie był jednak obniżany w każdym z tych przypadków o wartość prowizji. Treść postawionego Spółce zarzutu, dotyczący możliwości naruszenia art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK poprzez obniżanie całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), może sugerować, że w przypadku wcześniejszej, całkowitej spłaty pożyczki następował zwrot jej kosztów w postaci prowizji. Jak wskazano jednak powyżej, nie znajduje to potwierdzenia w ustalonym stanie faktycznym, zgodnie z którym prowizja nie była rozliczana zarówno w przypadku częściowej, jak i całkowitej spłaty.

Tym samym działanie Spółki polegające na:

- a) nieobniżaniu całkowitego kosztu pożyczki, w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki konsolidacyjnej, o koszt prowizji, który dotyczy okresu, o jaki skrócono czas obowiązywania umowy (§ 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), **może być sprzeczne** z art. 49 ust. 1 UKK,
- b) obniżaniu całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki (§ 5 ust. 5.2 „Umowy Ramowej Pożyczki Monedo Now”, § 7 ust. 7.2 „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), **może być sprzeczne** z art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK.

Natomiast, w przypadku wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, który:

- nie jest stosowany w obrocie z konsumentami do dnia 12 października 2017 r.,
- pozostałe w obrocie prawnym - zawarte na jego podstawie umowy - są umowami „martwymi”, [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA] uznać należy, że stosowany przez Monedo, oparty na postanowieniu § 6 ust. 6.2 mechanizm obniżania całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy jedynie w przypadku przedterminowej spłaty całej kwoty pożyczki **był sprzeczny** z art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK.

3. Zarzut opisany w punkcie IV.4. sentencji niniejszej decyzji

MONEDO postawiono także zarzut naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 u.o.k.i.k., poprzez ustalenie we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowej Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, że w każdym przypadku wcześniejszej, całkowitej spłaty pożyczki pobrana zostanie prowizja za dokonanie tej czynności.

Pożyczkodawca może, w przypadku wcześniejszej spłaty pożyczki, zastrzec sobie uprawnienie do pobrania z tego tytułu prowizji. Informacje o tym oraz o sposobie jej ustalania powinny być zawarte w umowie pożyczki (art. 30 ust. 1 pkt 17 UKK). Celem

ustalenia tej prowizji jest częściowe zrekompensowanie pożyczkodawcy spodziewanych, ale ostatecznie nieosiągniętych dochodów z tytułu oprocentowania pożyczki, bowiem następuje jej spłata przed terminem. Zatem nie jest to obligatoryjny element umowy, a jego zamieszczenie zależy wyłącznie od subiektywnej woli pożyczkodawcy.

Ustawodawca, przyznając pożyczkodawcy uprawnienie do zastrzeżenia prowizji z tytułu przedterminowej spłaty pożyczki, jednocześnie skorzystał z możliwości ograniczenia tego prawa. Zgodnie z art. 50 ust. 1 UKK „Kredytodawca może zastrzec w umowie prowizję za spłatę kredytu przed terminem, pod warunkiem że ta spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała, a kwota spłacanego w okresie dwunastu kolejnych miesięcy kredytu jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty kredytu.” Prowizja za spłatę pożyczki przed terminem nie może przekraczać 1% spłacanej części kredytu, jeżeli okres między datą spłaty kredytu a terminem spłaty kredytu przekracza jeden rok, zaś w przypadku gdy ww. okres nie przekracza jednego roku - prowizja ta nie może przekraczać 0,5% spłacanej części kwoty kredytu (art. 50 ust. 2 i 3). Ponadto, prowizja za wcześniejszą spłatę nie może być wyższa niż wysokość odsetek, które konsument byłby zobowiązany zapłacić w okresie między spłatą kredytu przed terminem, a uzgodnionym terminem zakończenia umowy, a także nie może być wyższa niż bezpośrednie koszty kredytodawcy związane z tą spłatą (art. 50 ust. 4 UKK).

Mając na uwadze treść powyższego przepisu art. 50 ust. 1 UKK należy stwierdzić, iż uprawnienie Spółki do zastrzeżenia w umowie prowizji z tytułu spłaty pożyczki przed terminem możliwe jest tylko w przypadku łącznego spełnienia dwóch przesłanek:

- spłata pożyczki przed terminem przypada na okres, w którym stopa oprocentowania pożyczki jest stała,
- kwota spłacanej w okresie dwunastu kolejnych miesięcy pożyczki jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty pożyczki.

Monedo ustalił prowizję za wcześniejszą spłatę pożyczki, zamieszczając:

- w § 7 ust. 7.4. wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki_Konsolidacyjnej Monedo Now” postanowienie o treści: „W przypadku całkowitej wcześniejszej spłaty zobowiązań przez Pożyczkobiorcę, Pożyczkodawca uprawniony jest do obciążania Pożyczkobiorcy kwotą prowizji za wcześniejszą spłatę. Taka rekompensata nie może przekroczyć 1% kwoty wcześniej spłaconej pożyczki w przedziale czasowym pomiędzy wcześniejszą spłatą oraz uzgodnionym rozwiązaniem Umowy Pożyczki przekraczającym jeden rok. Jeżeli ten okres nie przekracza roku, rekompensata nie może przekroczyć 0,5 % kwoty wcześniej spłaconej pożyczki”,
- w § 4 ust. 4.12. wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” postanowienie o treści: „W przypadku przedterminowej spłaty kredytu Pożyczkodawcy przysługuje sprawiedliwa i obiektywnie uzasadniona rekompensata za ewentualne koszty bezpośrednio związane z przedterminową spłatą kredytu, pod warunkiem że przedterminowa spłata przypada na okres, w którym stopa oprocentowania kredytu jest stała. Rekompensata ta nie może przekraczać 1% spłaconej przed terminem części kwoty kredytu, jeżeli okres pomiędzy przedterminową spłatą a uzgodnionym wygaśnięciem umowy o kredyt przekracza jeden rok. Jeżeli okres ten nie przekracza jednego roku, rekompensata nie może przekraczać 0,5% spłacanej przed terminem części kwoty kredytu.”

Spółka, określając warunki pobrania prowizji z tytułu całkowitej, wcześniejszej spłaty pożyczki, nie wskazała, iż może być ona uiszczona jedynie w przypadku, gdy kwota spłacanej w okresie dwunastu kolejnych miesięcy pożyczki jest wyższa niż trzykrotność przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, z grudnia roku poprzedzającego rok spłaty pożyczki. Zatem zgodnie z treścią postanowienia zamieszczonego w ww. wzorcach umów, Monedo przysługiwało prawo pobrania prowizji nawet w przypadku spłaty kwoty mniejszej, niż to określono w art. 50 ust. 1 UKK. Ponadto, w postanowieniu zawartym we wzorcu umowy „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, Spółka nie uwzględniła przesłanki, w myśl której spłata pożyczki przed terminem musi przypadać na okres, w którym stopa oprocentowania pożyczki jest stała.

Reasumując, uprawdopodobniono, że Monedo przyznał sobie, wbrew woli ustawodawcy wyrażonej w art. 50 UKK, prawo do pobierania prowizji w określonym przez siebie przypadku dokonania przez konsumenta całkowitej wcześniejszej spłaty pożyczki, nie uwzględniając wszystkich zawartych w nim przesłanek warunkujących takie działanie. Takie działanie **można uznać za bezprawne.**

Ad c) Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów

Pojęcia „zbiorowego interesu konsumentów”, nie definiuje u.o.k.i.k., ograniczając się jedynie do sprecyzowania (art. 24 ust. 3), że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. Przez godzenie w zbiorowe interesy konsumentów (które może polegać zarówno na naruszeniu zbiorowych interesów konsumentów, jak i na samym zagrożeniu ich naruszenia) należy rozumieć narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę obejmującą zarówno działania, jak i zaniechania.

W oparciu o wykładnię przepisu art. 24 ust. 2 i 3 u.o.k.i.k., zbiorowy interes konsumentów rozumiany jest jako interes dotyczący ogółu (zbiorowości), zaś jego naruszenie ma miejsce, gdy skutkami działań dotknięty jest pewien krąg uczestników rynku - konsumentów. Z tego względu zachowanie przedsiębiorcy godzące w zbiorowe interesy konsumentów jest w stanie wywołać niekorzystne następstwa w odniesieniu do każdego z konsumentów - nie zaś jedynie określonego konsumenta - i zagraża ono, przynajmniej potencjalnie, interesom każdego z członków zbiorowości konsumentów. Zaistnienie przesłanki naruszenia zbiorowego interesu konsumenta nie jest przy tym bezpośrednio uzależnione od liczby konsumentów, których interesy zostały naruszone wskutek działań przedsiębiorcy. Interes konsumentów należy przy tym rozumieć jako interes prawny (a nie faktyczny), a więc uznany przez ustawodawcę za zasługujący na ochronę i zabezpieczenie.

W niniejszej sprawie bez wątplenia mamy do czynienia z naruszeniem (pkt I i III sentencji decyzji) i prawdopodobieństwem naruszenia (pkt IV sentencji decyzji) praw potencjalnie nieograniczonej liczby konsumentów. Podkreślić należy, iż ustawodawca, ustalając przepisy dotyczące zawierania przez przedsiębiorcę z konsumentami umów pożyczki gotówkowej, położył szczególny nacisk na zapewnienie konsumentom, jako słabszym uczestnikom rynku, ochrony prawnej. Dlatego w ustawie o kredycie konsumenckim (przepisy o kredycie stosuje się wprost do umów pożyczki) określony został katalog informacji, które obligatoryjnie powinny być zamieszczone w umowie zawieranej z konsumentem. Zatem przedsiębiorca nie może, tak jak zrobiła to Spółka, w sposób dowolny redagować, stosowanych w obrocie z konsumentami, wzorców umów, pomijając wymagane prawem informacje. Takie działanie niewątpliwie godzi w podstawowe prawo konsumenta, jakim jest prawo do rzetelnej i pełnej informacji. Skutki uchybień, których dopuściła się Spółka, zostały opisane poniżej.

1. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów w zakresie praktyk opisanych w punktach I i III.1. sentencji decyzji

„Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, zawierana jest na czas określony bądź nieokreślony, co powinno być wskazane w jej treści. Zawierając umowę konsument, powinien znać termin jej obowiązywania. Brak takiej informacji stawia go w sytuacji niepewności, co do czasu w jakim powinien wywiązać się z obowiązków w niej określonych.

Na Pożyczkodawcy ciąży również obowiązek podania warunków rozwiązania „Umowy Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wypowiedzenia umowy pożyczki przez Pożyczkodawcę, co skutkuje natychmiastową wymagalnością należności po stronie konsumenta. Wiąże się z tym zagrożenie interesów konsumenta, który nie znając powodów umożliwiających Spółce rozwiązanie umowy, może w każdej chwili zostać postawiony w sytuacji konieczności zwrotu pożyczki wraz z wszelkimi opłatami dodatkowymi.

Konsument zaciąga pożyczkę w jakimś określonym celu. Zatem istotnym dla niego jest, w jakim terminie zostanie mu ona wypłacona oraz jakie będą koszty jej obsługi. Innymi słowy, informacje te są mu potrzebne dla ustalenia, czy zaciągnięcie pożyczki na warunkach proponowanych przez Spółkę, jest dla niego korzystne. We wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” w sposób bardzo ogólny wskazano, że chodzi o koszty związane z wykonywaniem umowy, jako przykład podając „koszty usług stron trzecich, niezależne od Pożyczkodawcy.” Takie ujęcie dawało Monedo możliwość bardzo szerokiej i dowolnej interpretacji co do rodzaju i wysokości kosztów, jakimi konsument może być obciążony. Ponadto, informacje dotyczące terminu wypłaty pożyczki (wzorce umów pn.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”), jak również informacja o konkretnej kwocie prowizji (a nie wskazanie jedynie, że jej wysokość uzależniona jest od uzyskanego scoringu i oceny ryzyka konsumenta), jako koszty, który konsument zobowiązany jest ponieść, obligatoryjnie powinny znaleźć się w umowie pożyczki, a nie tylko w potwierdzeniu zawarcia umowy. Brak szczegółowych zapisów dotyczących ww. kwestii może budzić wątpliwości konsumenta, co do faktycznych kosztów i ich wysokości, jakie może ponieść w związku z zawartą umową pożyczki. Dodatkowo brak informacji o terminie wypłaty pożyczki może wywoływać niepokój, czy pożyczkę otrzyma w odpowiednim czasie i będzie mógł zrealizować swoje cele.

W myśl art. 54 ust. 1 UKK, „Konsument nie ponosi kosztów związanych z odstąpieniem od umowy o kredyt konsumencki, z wyjątkiem odsetek za okres od dnia wypłaty kredytu do dnia spłaty kredytu.” Dlatego konsument powinien zostać poinformowany o wysokości tych odsetek w stosunku dziennym, aby mógł prawidłowo odstąpić od umowy, bez narażania się na zarzut nieuiszczenia odpowiedniej kwoty odsetek z tytułu odstąpienia od umowy pożyczki. Takiej informacji brak we wzorcach umów „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” i „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”.

Wysokość oprocentowania jest natomiast czynnikiem, według którego ustalana jest kwota należnych odsetek z tytułu zaciągniętej pożyczki, którą obciążany jest konsument. Jest ona znana konsumentowi w momencie podpisania umowy, ale jej wartość może ulec zmianie. Brak we wzorcu umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” informacji dotyczących warunków stosowania stopy oprocentowania pożyczki, a także informacji o okresach, warunkach i procedurach zmiany stopy oprocentowania pozbawia konsumenta wiedzy, kiedy może dojść do zmiany tej stopy i jakie zostaną zastosowania kryteria przy

ustalaniu jej nowej wysokości, a co za tym idzie - jak to wpłynie na jego obciążenia z tytułu zaciągniętej pożyczki.

Cechą pożyczki konsumenckiej jest jej zwrotność. Dlatego we wzorcach umów pn. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo NOW” i „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” przedsiębiorca powinien szczegółowo i w sposób nie budzący wątpliwości konsumenta ustalić kolejność zaliczania rat pożyczki na poczet należności Pożyczkodawcy szczególnie, iż na całkowity koszt kredytu składają się opłaty o zróżnicowanym charakterze (tj. prowizja za udzielenie pożyczki, odsetki), które wraz z kwotą pożyczki spłacane są w równych, tygodniowych lub miesięcznych ratach. Zatem konsument powinien wiedzieć, czy też jego wpłaty przeznaczone są w sposób proporcjonalny na poszczególne składniki zadłużenia, czy też w pierwszej kolejności spłacane są np. koszty w postaci prowizji, a w następnej dopiero kwota pożyczki i odsetki.

Organem właściwym w sprawach ochrony konsumentów jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - jako centralny organ administracji rządowej. Organ został wyposażony przez ustawodawcę przede wszystkim w instrumenty orzecznicze z zakresu ochrony konsumentów, które umożliwiają sprawowanie przez niego kontroli przestrzegania przepisów ustaw chroniących interesy konsumentów oraz przeciwdziałanie ich naruszeniom. Zatem brak we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” informacji o powyższym organie jest bezsprzecznie niekorzystny dla konsumenta i nieuczciwy ze strony przedsiębiorcy, który takim działaniem uchyła się od spełnienia ustawowego obowiązku.

Mając powyższe na uwadze uznać należy, że:

- a) niepodanie w umowach zawieranych z konsumentami informacji, o których mowa w art. 30 ust. 3, 5, 6, 8, 10 i 19 UKK godzi w zbiorowe interesy konsumentów, bowiem każdy konsument, który zawarł lub zawarłby w przyszłości umowę pożyczki, na podstawie wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, został lub byłby dotknięty stosowanymi przez Spółkę praktykami (pkt I sentencji decyzji),
- b) niepodanie w umowach zawieranych z konsumentami **informacji**, o których mowa w art. 30 ust. 5, 8, 10, 15 i 21 UKK godziło w zbiorowe interesy konsumentów, bowiem każdy konsument, który zawarł umowę pożyczki, na podstawie wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, został dotknięty stosowanymi przez Spółkę praktykami (pkt III.1. sentencji decyzji).

2. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów w zakresie praktyk opisanych w punktach III.2. i IV sentencji decyzji

Wskazać także należy, że swoimi działaniami polegającymi na:

- 1) ustaleniu, że w każdym przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki pobrana zostanie prowizja za dokonanie tej czynności,
 - 2) niezwracaniu, w przypadku spłaty częściowej lub całkowitej pożyczki konsolidacyjnej przed terminem określonym w umowie, części prowizji, proporcjonalnie do okresu, o który skrócono czas obowiązywania umowy,
- Spółka naruszyła także interes ekonomiczny konsumentów. Uznać bowiem należy, że w przypadku „Umów Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, konsumenci pozbawieni zostali wymiernych korzyści finansowych, które wiązać powinny się dla nich ze spłatą pożyczki w części lub całości przed terminem jej obowiązywania. Stosowane przez Spółkę postanowienie § 7 ust. 7.2 umowy konsolidacyjnej mogło zniechęcić ich do wcześniejszej

splaty pożyczki, skoro wiązało się to jedynie z uszczupleniem należności mających postać odsetek umownych.

Natomiast postanowienia wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” regulują tylko kwestie rozliczeń w przypadku wcześniejszej, całkowitej spłaty pożyczki, pomijając - wbrew zapisom art. 49 ust. 2 w zw. z art. 49 ust. 1 UKK - kwestie rozliczenia w przypadku częściowej jej spłaty przed terminem. Mogło to skutkować wzbudzeniem w konsumentach mylnego przekonania, że wcześniejsza częściowa spłata pożyczki nie przyniesie im wymiernych korzyści w postaci proporcjonalnego obniżenia kosztów pożyczki.

Dodatkowym czynnikiem zniechęcającym konsumentów do spłaty pożyczki przed terminem była prowizja, której pobranie Spółka zagwarantowała sobie w każdym przypadku wcześniejszej, całkowitej spłaty pożyczki zaciągniętej na podstawie umów § 7 ust. 7.4. „Umów Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” lub § 4 ust. 4.12. „Umów Ramowej Pożyczki Monedo Now”, bez względu na to czy zaszły wszystkie przesłanki uprawniające ją do takiego działania, wymienione w art. 50 ust. 1 UKK. Sam fakt, że do wzorców umów wpisane zostały postanowienia regulujące kwestię prowizji, jaką konsument powinien uiścić w przypadku wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki, mogło zniechęcać konsumentów do jej spłaty przed terminem, gdyż - zgodnie z treścią tych zapisów - pociągałoby to za sobą dodatkowe koszty.

Reasumując, w ocenie Prezesa UOKiK, zachowanie Spółki opisane w:

- a) pkt III.2. sentencji decyzji godziło w zbiorowe interesy konsumentów, bowiem każdy konsument, który zawarł umowę pożyczki na podstawie wzorca umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” mógł być takim bezprawnym działaniem dotknięty,
- b) pkt IV. sentencji decyzji, może godzić w zbiorowe interesy konsumentów, bowiem każdy konsument, który zawarł lub zawarłby w przyszłości umowę pożyczki, na podstawie stosowanych przez Spółkę wzorców umów p.n. Umowa Ramowej Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Monedo Now”, i który chciałby dokonać wcześniejszej spłaty pożyczki, został lub byłby dotknięty stosowanymi przez nią praktykami.

III. Rozstrzygnięcie zawarte w punkcie I sentencji decyzji

Jak wskazywano powyżej, zgodnie z treścią art. 26 ust. 1 u.o.k.i.k., Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującą zaniechanie jej stosowania, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 24 tej ustawy.

W toku postępowania udowodniono, iż Monedo stosuje praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 u.o.k.i.k., polegające na niepodaniu w stosowanych w obrocie z konsumentami wzorcach umów informacji, o których mowa w art. 30 UKK, tj. danych wskazanych w następujących punktach tego przepisu prawnego:

- a) wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” - pkt 8 i 10,
- b) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” - pkt 6,
- c) wzorzec umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” - pkt 3, 5 (w zakresie terminu) i 19.

Mając powyższe na uwadze orzeczono, jak w pkt I sentencji decyzji.

IV. Obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia, o którym mowa w punkcie I sentencji decyzji

Zgodnie z art. 26 ust. 2 u.o.k.k., Prezes Urzędu może określić środki usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów, w szczególności może zobowiązać przedsiębiorcę do złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia o treści i w formie określonej w decyzji.

Prezes Urzędu zdecydował o nałożeniu na Spółkę obowiązku przestania projektów aneksów umów wszystkim konsumentom, którzy zawarli umowy według wzorców umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” i które to umowy - na dzień uprawomocnienia się decyzji - pozostają w obrocie prawnym.

Środek ten, w ocenie Prezesa Urzędu, pozwoli na wypełnienia obowiązków informacyjnych wynikających z ustawy o kredycie konsumenckim oraz zagwarantuje, że każdemu konsumentowi, w którego umowie znajdują się braki informacyjne, stosowna propozycja aneksu zostanie doręczona w jeden z określonych sposobów tj. pocztą elektroniczną, poprzez umieszczenie w profilu elektronicznym lub listownie.

Zdaniem Prezesa Urzędu Monedo powinien poinformować konsumentów o stosowaniu bezprawnej praktyki naruszającej obowiązek informacyjny, wynikający z art. 30 ust. 1 pkt 3, 5, 6, 8, 10 i 19 UKK, co spełni funkcję edukacyjną. Oświadczenie zamieszczone na stronie internetowej Spółki ma za zadanie poinformowanie konsumentów o fakcie wydania decyzji, jej oznaczeniu i dacie wydania (w celu jej późniejszej identyfikacji lub ułatwianiu dotarcia do jej treści) oraz przystępne wskazanie, jakie działania zostały zakwestionowane przez Prezesa Urzędu. Określenie parametrów technicznych oświadczenia jest niezbędne i ma za zadanie zapewnić jego widoczność i czytelność na stronie internetowej Przedsiębiorcy. W ocenie Prezesa UOKiK, obowiązek ten powinien ulec modyfikacji w przypadku zmian organizacyjnych Spółki. Dlatego też powinien być wykonany także w razie zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, zmiany adresu strony internetowej lub też w przypadku zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji. Obowiązek ten w powyższych sytuacjach się nie dezaktualizuje i winien być wówczas wykonany z uwzględnieniem powyższych zmian i nie powinien zostać zaniechany. Oświadczenie zostanie zaprezentowane na stronie internetowej Monedo i dzięki temu wiedza o rozstrzygnięciu będzie mogła dotrzeć do konsumentów, mediów, a także innych przedsiębiorców działających w branży pożyczkowej. Przedsiębiorcy powinni dowiedzieć się o negatywnych konsekwencjach naruszania praw konsumentów, co - poza wychowawczą - spełni również funkcję prewencyjną. W ocenie Prezesa UOKiK, nałożony na Spółkę obowiązek publikacji decyzji zmierza do przekazania możliwie najszerszemu kręgowi odbiorców informacji o praktyce stosowanej przez Przedsiębiorcę. Umożliwienie, poprzez hipertączy, szybkiego dostępu do pełnej treści decyzji i możliwość zapoznania się z nią przez uczestników rynku - konsumentów i przedsiębiorców pozwoli im na pozyskanie informacji nie tylko o tym, jaka praktyka została zakwestionowana, ale także jakie motywy stoją za rozstrzygnięciem Prezesa UOKiK. Obowiązek ten spełni funkcję edukacyjną oraz prewencyjną. Jednocześnie ma ostrzegać, iż w przypadku braku dochowania przez przedsiębiorców wymaganych standardów i stosowania podobnych zachowań muszą oni liczyć się z określonymi sankcjami. W ocenie Prezesa UOKiK, obowiązek publikacji decyzji nie powinien ulec modyfikacji w przypadku zmian organizacyjnych Spółki. Dlatego też powinien być wykonany także w razie zmiany nazwy przedsiębiorcy, jego przekształcenia lub przejścia praw i obowiązków na inny podmiot pod jakimkolwiek tytułem, zmiany adresu strony internetowej lub też w przypadku zmiany treści sentencji decyzji lub jej uzasadnienia przez Prezesa Urzędu lub sąd powszechny, w zakresie podlegającym obowiązkowi publikacji. Obowiązek ten w powyższych sytuacjach się nie dezaktualizuje i winien być wówczas wykonany z uwzględnieniem powyższych zmian i nie powinien zostać zaniechany.

W związku z powyższym, Prezes Urzędu orzekł, jak w pkt II sentencji decyzji

V. Zaniechanie stosowania praktyki, opisanej w punkcie III sentencji decyzji

Zgodnie z art. 27 u.o.k.i.k., w przypadku zaniechania stosowania przez przedsiębiorcę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, jednocześnie stwierdzając zaniechanie jej stosowania.

Monedo w 2018 r. uaktualnił funkcjonujące w obrocie z konsumentami wzorce. I tak we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” wpisano postanowienie, w którym wskazano, że organem właściwym w sprawach ochrony konsumentów jest Prezes UOKiK (dane adresowe: Plac Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa), co stanowi wypełnienie przez Spółkę obowiązku nałożonego na nią przez ustawodawcę w art. 30 ust. 1 pkt 21 ustawy o kredycie konsumencki. Ponadto we wzorcach umów p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” i „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” dostosowano treść postanowień dotyczących prowizji za spłatę pożyczki przed terminem do wymogów określonych w art. 50 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim.

W dniu 27 września 2018 r. oraz w dniu 12 lutego 2019 r. Spółka dokonała kolejnych zmian w stosowanych przez siebie wzorcach umów. Z tym dniem we wzorcu umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” zamieszczono postanowienie o treści:

„Wypłata kwoty Pożyczki nastąpi w czasie jednego dnia od dnia podpisania umowy pożyczki.”

oraz nadano nowe brzmienie postanowieniu § 4 ust. 4.2:

„W przypadku gdy Pożyczkobiorca skorzysta z prawa odstąpienia, o którym mowa w § 6 Umowy Pożyczki Monedo Now, Pożyczkodawca naliczy odsetki od kwoty pożyczki {daily_interest_money} PLN w stosunku dziennym, od dnia otrzymania pożyczki do dnia rzeczywistej spłaty pożyczki.”

Natomiast z dniem 12 lutego 2019 r. we wzorcu umowy p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now” skorygowano treść postanowień § 6 ust. 6.3 i § 7 ust. 7.2, nadając im nowe brzmienia:

§ 6 ust. 6.3 „W przypadku gdy Pożyczkobiorca skorzysta z prawa odstąpienia, o którym mowa w § 8 Umowy Pożyczki Monedo Now, Pożyczkodawca naliczy odsetki od kwoty pożyczki {daily_interest_money} PLN w stosunku dziennym, od dnia otrzymania pożyczki do dnia rzeczywistej spłaty pożyczki.”

§ 7 ust. 7.2 „Pożyczkobiorca ma prawo dokonać przedterminowej spłaty swojego zobowiązania wynikającego z umowy pożyczki w całości lub w części. W przypadku przedterminowej częściowej lub całkowitej spłaty, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo do obniżenia całkowitego kosztu pożyczki o wartość oprocentowania pożyczki i kosztów dla skróconego okresu obowiązywania umowy, chociażby Pożyczkobiorca poniósł odsetki i koszty przed przedterminową spłatą. Z obniżenia wyłączona jest całkowita kwota pożyczki (kapitał pożyczki). (...)”,

a także uzupełniono treść postanowienia dotyczącego organu nadzoru właściwego w sprawach ochrony konsumentów o adres strony internetowej Prezesa UOKiK.

Natomiast wzorzec umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Kredito24.pl” został wycofany z obrotu prawnego w dniu 12 października 2017 r. [TAJEMNICA PRZEDSIĘBIORSTWA]

Zatem uznać należy, iż Spółka zaprzestała stosowania części zarzucanych jej praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, a co za tym idzie, **należało orzec, jak w pkt III sentencji decyzji.**

VI. Zastosowanie art. 28 u.o.k.i.k.

Zgodnie z art. 28 u.o.k.i.k., jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności

sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu - że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego zakazu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes UOKiK może, w drodze decyzji, zobowiązać przedsiębiorcę do wykonania tych zobowiązań.

Analiza przepisu art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k. pozwala jednoznacznie stwierdzić, że Prezes Urzędu może wydać powyższą decyzję w sytuacji łącznego spełnienia przesłanek:

- uprawdopodobnienia w trakcie postępowania stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów;
- zobowiązania się przedsiębiorcy do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków;
- uznania przez Prezesa UOKiK za celowe nałożenia obowiązku wykonania przedłożonego przez przedsiębiorcę zobowiązania.

Istota decyzji zobowiązującej polega na zawarciu *quasi*-porozumienia pomiędzy Prezesem UOKiK a przedsiębiorcą⁵. W doktrynie podkreśla się, że decyzja zobowiązująca stanowi jeden z najbardziej skutecznych mechanizmów będących w dyspozycji Prezesa UOKiK, których celem jest doprowadzenie działań przedsiębiorców do stanu zgodności z prawem ochrony konkurencji i konsumentów⁶.

Pierwszą przesłanką niezbędną do wydania decyzji zobowiązującej jest uprawdopodobnienie w toku postępowania przed Prezesem UOKiK stosowania praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu otrzymanym przez Prezesa UOKiK dotyczącym podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę praktyki lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w tym w szczególności zebranych w postępowaniu wyjaśniającym. Prezes UOKiK nie jest w tym przypadku zobligowany do przeprowadzenia wszechstronnego postępowania dowodowego mającego na celu jednoznaczne wykazanie, iż przedsiębiorca stosował zarzucaną praktykę, a jedynie do ustalenia z dużą dozą prawdopodobieństwa, iż zarzucana przedsiębiorcy praktyka miała miejsce.⁷

Zaznaczyć przy tym należy, że różnica między uprawdopodobnieniem i udowodnieniem sprawdza się do tego, że przy uprawdopodobnieniu zachowanie szczegółowych przepisów o postępowaniu dowodowym nie jest konieczne. Uprawdopodobnienie zaś pojmowane jako środek zastępczy dowodu w ścisłym znaczeniu nie daje pewności, a wyłącznie prawdopodobieństwo twierdzenia o jakimś fakcie.⁸

Po przedstawieniu zarzutów, zawartych w postanowieniu nr 29/2018 z dnia 9 lipca 2018 r., Monedo złożył wniosek o wydanie decyzji zobowiązującej, w trybie art. 28 u.o.k.i.k., ostatecznie uszczegółowiony pismem z dnia 14 lipca 2020 r. W przedstawionym zobowiązaniu Spółka zobowiązała się do:

1. wypełnienia obowiązków informacyjnych wynikających z UKK i zamieszczenia we wzorcach umów prawem wymaganych informacji,
2. zmiany, we wzorcu umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”, treści postanowienia dotyczącego rozliczeń w przypadku wcześniejszej, częściowej spłaty pożyczki przez konsumenta,

⁵ D. Miąsik [w:] T. Skoczny (red.), *Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów Komentarz*, Warszawa 2009r., s. 1048.

⁶ J. Sroczyński, *Naruszenie zbiorowych interesów konsumentów: decyzja zobowiązująca (uwagi praktyczne oraz de lege ferenda)*, IKAR 1/2012, s.99.

⁷ „wyjaśnienia w sprawie wydawania decyzji zobowiązującej w sprawach praktyk ograniczających konkurencję oraz praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów” www.uokik.gov.pl

⁸ Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie, sygn. akt VIII Gz 133/15

3. publikacji prawomocnej decyzji wydanej przez Prezesa UOKiK w sprawie,
4. przestania konsumentom propozycji aneksów do obowiązujących umów, zawartych na podstawie wzorców umów p.n. „Umowa Pożyczki Konsolidacyjnej Monedo Now”, „Umowa Pożyczki Monedo Now” oraz „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now”,
5. dokonaniu na rzecz konsumentów, którzy dokonali wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty pożyczki, zwrotu kosztów w kwocie odpowiadającej stosownej proporcjonalnej obniżce prowizji za udzielenie pożyczki, wraz z odsetkami ustawowymi za okres od wcześniejszej spłaty do dnia zwrotu kosztów;
6. dokonaniu zwrotu konsumentom pobranych przez Spółkę prowizji z tytułu wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia pobrania prowizji;
7. sporządzenia listy konsumentów uprawnionych do ww. zwrotów i poinformowaniu ich o przysługującym im zwrocie.

VI.1. W toku niniejszego postępowania zostało uprawdopodobnione, że swoim zachowaniem Spółka mogła naruszyć art. 49 UKK oraz art. 50 UKK, a tym samym - mogła stosować praktyki naruszające zbiorowe interesy konsumentów. Zatem nałożone na nią - w pkt IV sentencji decyzji - zobowiązanie obejmuje **podjęcie lub zaniechanie działań, zmierzających do:**

- zakończenia naruszenia, o którym mowa w pkt. IV.1. sentencji decyzji i usunięcia jego skutków,
- usunięcia skutków naruszeń, o których mowa w pkt IV.2., IV.3. i IV.4. sentencji decyzji.

Spółka zobowiązała się do

1. poinformowania konsumentów:

- którym udzielono pożyczki i którym, w związku z wcześniejszą spłatą, stosownie nie obniżono kosztów prowizji za udzielenie pożyczki, oraz
 - którzy skorzystali z prawa do wcześniejszej spłaty pożyczki i od których na tej podstawie pobrano prowizję za wcześniejszą spłatę
- o przysługującym im prawie do wystąpienia z reklamacją o zwrot nienależnie pobranej prowizji wraz z odsetkami **ustawowymi za okres od wcześniejszej spłaty do dnia zwrotu kosztów,**

2. dokonaniu na rzecz konsumentów, którzy dokonali wcześniejszej częściowej lub całkowitej spłaty pożyczki, zwrotu kosztów w kwocie odpowiadającej stosownej proporcjonalnej obniżce prowizji za udzielenie pożyczki, wraz z odsetkami ustawowymi za okres od wcześniejszej spłaty do dnia zwrotu kosztów;

3. dokonaniu zwrotu konsumentom pobranych przez Spółkę prowizji z tytułu wcześniejszej całkowitej spłaty pożyczki wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia pobrania prowizji;

Wobec powyższego Prezes UOKiK uznał, że rozstrzygnięcie dotyczące kwestii zwrotu części kosztów tym konsumentom, którzy dokonali wcześniejszej spłaty pożyczki oraz zwrotu prowizji za wcześniejszą spłatę pożyczki w oparciu o art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k. zapewni skuteczne usunięcie skutków praktyk objętych zarzutem w pkt. IV sentencji decyzji, co odbędzie się z korzyścią dla konsumentów.

Dodatkowo oświadczenie, które zostanie zamieszczone na stronie internetowej Spółki (pkt IV.A. sentencji decyzji) ma za zadanie poinformowanie konsumentów o fakcie wydania decyzji. Dzięki temu wiedza o rozstrzygnięciu będzie mogła dotrzeć do konsumentów, mediów, a także innych przedsiębiorców działających w branży pożyczkowej. Natomiast zmiana we wzorcu umowy p.n. „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” treści postanowienia dotyczącego rozliczeń w przypadku wcześniejszej, częściowej spłaty pożyczki przez konsumenta (pkt IV.B. sentencji decyzji), ujednotoczy treść tego postanowienia z faktycznym działaniem Spółki.

Z uwagi na powyższe, zasadnym jest skorzystanie z instrumentu prawnego przewidzianego w art. 28 ust. 1 u.o.k.i.k.

VI.2. Swoim wnioskiem o wydanie decyzji w trybie art. 28 u.o.k.i.k. Spółka objęła także zarzuty naruszenia art.30 UKK. W tym jednak zakresie Prezes Urzędu - z uwagi na charakter naruszenia - odmówił przyjęcia zobowiązania i stwierdził stosowanie praktyki określonej w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 2 u.o.k.i.k. polegającej na niepodaniu w umowach zawieranych z konsumentami, z wykorzystaniem wskazanych wzorców umów, informacji, o których mowa w art. 30 pkt. 3, 5, 6, 8, 10, 15, 19 i 21 UKK (w odniesieniu do części z nich stwierdzając zaniechanie stosowania praktyki z dniem 12 października 2017 r.), nie nakładając na Spółkę kary pieniężnej z tego tytułu. Jednocześnie Prezes Urzędu nałożył na Spółkę obowiązek usunięcia trwających skutków naruszenia zbiorowych interesów konsumentów zgodnie z propozycją Spółki w zakresie podejmowanych działań zmierzających do usunięcia trwających skutków przedmiotowego naruszenia.

Mając powyższe na uwadze, należało orzec jak w punkcie I, III i IV. sentencji decyzji.

VII. Stosownie do art. 28 ust. 3 u.o.k.i.k. „w decyzji (...) Prezes Urzędu nakłada na przedsiębiorcę obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań.”

Zgodnie z tym przepisem Monedo został zobowiązany do złożenia sprawozdania z wykonania przyjętego zobowiązania, poprzez przedłożenie w terminie 10 miesięcy od dnia uprawomocnienia się decyzji:

1) sprawozdania dotyczącego dokonanych konsumentom zwrotów z tytułu wcześniejszej spłaty pożyczki lub pobrania prowizji za wcześniejszą całkowitą spłatę, ze wskazaniem:

- liczby wysłanych do konsumentów informacji dotyczących ww. zwrotów,
- liczby konsumentów, którzy wystąpili o zwrot po otrzymaniu ww. informacji,
- liczby konsumentów, którzy nie otrzymali ww. informacji a wystąpili o zwrot,
- wykazu wysokości zwróconych kwot i odsetek z rozbiciem na rodzaj umowy oraz podaniem, z jakiego tytułu zwrot został dokonany,

2) przesłanie zrzutu ze strony internetowej (print screen), na której zostało zamieszczone oświadczenie, o którym mowa w pkt I.A.1. i I.A.2. sentencji decyzji.

Nałożenie obowiązku sprawozdawczego zwalnia Prezesa Urzędu z konieczności monitorowania zachowań Spółki, a pozwala skoncentrować się na efekcie końcowym realizacji zobowiązań, jakim jest sprawozdanie. Termin wyznaczono w taki sposób, by Monedo miał możliwość dokonania tych działań oraz zebrania informacji o stopniu ich wykonania.

Mając powyższe na uwadze należało orzec, jak w pkt V sentencji.

VIII. Zgodnie z art. 105 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 i 695, dalej: kpa), gdy postępowanie administracyjne z jakiegokolwiek przyczyny stało się bezprzedmiotowe, organ administracji publicznej wydaje decyzję o umorzeniu postępowania.

Umorzenie postępowania na podstawie art. 105 § 1 kpa jest obligatoryjne, co oznacza, iż ustalenie przesłanki bezprzedmiotowości postępowania stwarza obowiązek zakończenia postępowania w danej instancji przez jego umorzenie, ponieważ brak podstaw do rozstrzygnięcia sprawy co do jej istoty. Dalsze prowadzenie postępowania w takim przypadku stanowiłoby o jego wadliwości

Podkreślić przy tym należy, iż przesłanka umorzenia postępowania może istnieć jeszcze przed wszczęciem postępowania, co zostanie ujawnione w toczącym się postępowaniu, a

może ona powstać także w czasie trwania postępowania, a więc w sprawie już zawistej przed organami administracyjnymi.

Naczelny Sąd Administracyjny podniósł, że bezprzedmiotowość postępowania oznacza brak któregoś z elementów stosunku materialnoprawnego, skutkującego tym, iż nie można załatwić sprawy przez rozstrzygnięcie jej co do istoty. Jest to orzeczenie formalne, kończące postępowanie bez jego merytorycznego rozstrzygnięcia.⁹

1. We wzorcu umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” (na zakup towarów sprzedawanych przez Partnera handlowego w ramach serwisu internetowego dostępnego w domenie allegro.pl) znajduje się postanowienie § 3 ust. 3.1 o treści:

„Pożyczkobiorca oświadcza, że (...):

e) *Został poinformowany, że relacja pomiędzy Pożyczkobiorcą a Pożyczkodawcą wynikająca z niniejszej Umowy jest niezależna od relacji pomiędzy Pożyczkobiorcą a Partnerem handlowym w zakresie nabycia Towarów. Ponadto, Pożyczkobiorca został poinformowany, że jeżeli Partner handlowy (sprzedawca) nie wykonał lub nienależycie wykonał zobowiązanie wobec Pożyczkobiorcy, a żądanie przez Pożyczkobiorcę wykonania tego zobowiązania nie było skuteczne, Pożyczkobiorcy przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń o wykonanie tego zobowiązania do Pożyczkodawcy. W przypadku, o którym mowa powyżej, odpowiedzialność Pożyczkodawcy jest ograniczona do wysokości udzielonej Pożyczkobiorcy Pożyczki.*”

Zgodnie z art. 59 ust. 1 UKK *„Jeżeli sprzedawca lub usługodawca nie wykonał lub nienależycie wykonał zobowiązanie wobec konsumenta, a żądanie przez konsumenta wykonania tego zobowiązania nie było skuteczne, konsumentowi przysługuje prawo dochodzenia swoich roszczeń o wykonanie tego zobowiązania od kredytodawcy.”* W takim przypadku odpowiedzialność kredytodawcy jest ograniczona do wysokości udzielonego konsumentowi kredytu (ust. 2 tego artykułu).

Treść powyżej przytoczonego postanowienia wzorca umowy p.n. „Umowa Pożyczki Monedo Now” wypełnia dyspozycje art. 59 UKK, zatem wszczęcie postępowania w zakresie braku w ww. wzorcu informacji o prawie, o którym w nim mowa, było bezprzedmiotowe.

2. Monedo został postawiony zarzut możliwości naruszenia obowiązku informacyjnego poprzez niepodanie konsumentom informacji o sposobie wypłaty pożyczki, co może stanowić naruszenie art. 30 ust. 1 pkt 5 UKK.

We wzorcu umowy „Umowa Ramowa Pożyczki Monedo Now” znajduje się jednak postanowienie § 2 ust. 2.2. o treści: *„Bieg okresu pożyczki rozpoczyna się w kolejnym dniu roboczym po dacie przekazania pożyczki na rachunek bankowy Pożyczkobiorcy”.*

Z treści przytoczonego postanowienia wynika, że wypłata pożyczki następuje na rachunek bankowy konsumenta. Zatem w niniejszym zakresie wszczęcie postępowania było bezprzedmiotowe.

Biorąc pod uwagę powyższe, Prezes Urzędu, działając na podstawie art. 105 § 1 kpa w zw. z art. 83 u.o.k.i.k., postanowił **umorzyć postępowanie administracyjne, jak w pkt VIII sentencji decyzji.**

Pouczenia:

Stosownie do treści art. 81 ust. 1 u.o.k.i.k. w związku z art. 479²⁸ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm., dalej: KPC) - od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w

⁹ Wyrok NSA w Warszawie z dnia 24 kwietnia 2003 r., sygn. akt III SA 2225/01.

Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury we Wrocławiu.

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 w związku z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm., dalej: UoKSwSC), odwołanie od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podlega opłacie stałej w kwocie 1000 zł. Zgodnie z art. 103 ust. 1 UoKSwSC, Sąd może przyznać zwolnienie od kosztów sądowych osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej niebędącej osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie. W myśl zaś ust. 2 tego przepisu „Spółka handlowa powinna wykazać także, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki.”

Zgodnie z art. 105 ust. 1 UoKSwSC, wniosek o przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych należy zgłosić na piśmie lub ustnie do protokołu w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Stosownie do treści art. 117 § 1, § 3 i § 4 KPC strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy.

Otrzymuje:

z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Dyrektor
Delegatury we Wrocławiu
Agnieszka Jacyszyn